ALTINCI SENE — N° 2023

ÇARŞAMBA 25 KÂNUNUEVVEL 1929

Başmuharriri
YUNUS NADİ

İdarehanesi : Düyunuumumiye karşısında dairei mahsusa
Telgraf : İstanbul Cumhuriyet-
Posta kutusu : N° 246
Telefon : Başmuharrir: 2366 Tahrir müdürü: 3236
İdare müdürü: 2365, Kitap kısmı: 472

Cumhuriyet

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR, SİYASİ TÜRK GAZETESİ

ABONE ŞERAİTİ

MÜDDET	Türkiye için	Harıç için
Seneliği	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
5 KURUŞTUR

Vatandaş, Sarfederken Düşün: Ak Akçe Kara Gün İçindir!

İşin iktisadî cephesi

Paramızı ıslah edecek muvazenenin kat'iyyen teessüsüne kadar, bize harice para verdirecek işlerden hükûmetçe ve milletçe sakınacağız, ve ihtiyaçlarımızın dahilden tedarikine ehemmiyet vereceğiz.

Böylelikle 2-3 milyon İngiliz liralık mubayaatın önüne geçsek davamızı yarıdan fazla bir mikyas ile halletmiş oluruz. Zaten muvazene açığımız 4,5 milyon İngiliz lirasından ibarettir.

Eğer hep dikkat etmiş isek Başvekilimizin nutkunda da görmüşüzdür ki paramızın kıymetini düzeltmek için takip edeceğimiz siyaset başlıca iki safhayı ihtiva etmektedir:

1:— Harice para gönderten fazla sarfiyttan mümkün olabildiği kadar sakınmak,

2:— Millî istihsali çoğaltmak,

Harice mümkün olduğu kadar az para göndermek işinde hükûmet cümlemize pişüva oldu. Bütçenin hariçten eşya getirmeğe hazırlanmış aksamı üzerinde umumî bir tevkif emri verilmiştir. Hatta yalnız devlet bütçesinin değil, hususî vilâyet bütçelerinin ve belediye bütçelerinin de. Bütün bu bütçelerin harice para gönderecek işleri Heyeti Vekilede tetkik olunarak verilecek karara talik edilmiştir. Bu, resmî kanallardan harice lüzumsuz para gönderilmesinin önüne geçilmiş olması demektir. Hatta buhrana behemehal hât mahiyeti geçirtilmek lâzım gelen bu ilk devrede bazılarının pek lüzumlu sayabilecekleri bir takım mubayaat ve tediyatın dahi pek haklı ve pek doğru olarak tehir ettirileceğine şüphe yoktur.

Resmî bütçelerin hariçten vuku bulan alış verişleri, daha umumî bir tabirle harice tediyeleri azbuz bir şey değildir. Bunların hepsini 8 milyon sterline kadar hesap edebiliriz. Harice tediyatın mühim bir kısmı mukavelelere bağlı olduğu için onları vermemezlik edemeyiz. Diğer bir kısmı ise hariçten tedariki elzem eşya içindir. Bunları da almamazlık edemeyiz. Fakat bunların haricinde olsa da olur olmasa da olur sınıfına dahil olacak bir kısım vardır ki onların en kat'î surette önüne geçebiliriz. Bu da pek mühim bir kârdır. Böylelikle iki üç milyon İngiliz liralık mubayaatın önüne geçsek davamızı yarıdan fazla bir mikyas ile halletmiş oluruz. Zaten muvazene açığımız 45 milyon Türk, yani 4,5 milyon İngiliz lirasından ibarettir.

Muvazene açığının kapatılması yalnız hükûmetin resmî bütçe üzerinde alacağı tedbirlere münhasır kalacak değildir. İngiliz lirasının son tereffüü ile teşekkürlere lâyık büyük bir intibah gösteren halkımız dahi tasarruf yolunda ciddî adımlar atmağa başladı. Ecnebi emteasına boykot tatbik etmek kimsenin hatırından geçmiyor. İşimiz böyle şeyler düşünmekten çok daha ehemmiyetlidir: Millî paramızı tutacağız ve ona kıymet vereceğiz! Bunun için milletçe tasarruf yoluna dökülüyoruz, ve... Ve evet, ihtiyaçlarımızı millî istihsalden temine ehemmiyet vermeğe başlamış bulunuyoruz. Demek ki hareketimiz yalnız menfi değildir, müsbet işler de hemen onun arkasında geliyor.

Burası işin iktisadî cephesidir. Onun başında da Gazi Mustafa Kemal bulunuyor. Gazi'nin belki ilk olarak tepeden tırnağa yerli mamulât ile giyindiğini ve evinde kahve içilmek âdetini bile kaldırmış bulunduğunu hep öğrendik. Geçen gün Başvekilin çayında da biz ıhlamur içtik!

Demek ki paramızı ıslah edecek muvazenenin kat'iyyen teessüsüne kadar bize harice fazla para verdirecek işlerden hükûmetçe ve milletçe sakınacağız, ve ihtiyaçlarımızın dahilden tedarikine ehemmiyet vereceğiz. İhtiyaçlarımızın dahilden tedarikine ehemmiyet vereceğiz demek, millî istihsali çoğaltmak mecburiyetini anladık, demektir. Bir kısım sanayiin memleket dahilinde teessüs, terakki ve inkişaf etmesi elzemdir.

Memleketimizde pamuk çıktığı halde hariçten en çok aldığımız eşyadan biri pamuklu mensucattır. Bunu yavaş yavaş dahile çevirmek için yapılması lâzım şeyler yapılacaktır artık.

Memleketimizde yün ve tiftik yetişiyor, bir çok kumaşları Türkiye dahilinde yapabiliriz artık.

Memlekete hariçten hatta bir okka dahi un gelmesi doğru değildir artık.

Burada şimdiye kadar hariçten getirdiğimiz eşyadan neleri ne miktarlarda dahilde yapabileceğimizi sayıp dökmek abestir. Bu meyanda ihracat metalarımızı iyileştirmek ve çoğaltmak için müracaat olunacak tedbirler de bu cümledendir. Yalnız şu kadarını söylemekle iktifa ederiz ki, bu sahaya intikal ettiğimiz zaman işin tamamen iktisadî olan cephesi ile karşılaşmış oluruz, ve asıl mühim olan kısım da işte bu kısımdır. Şimdi ise bu kısma doğru terakki ediyoruz.

Yunus Nadi

25 kânunuevvel ... Tasarruf günü!

Millî tasarruf işinde önayak olan İş Bankasının methalinde bugünü tes'iden elektrik ampüllerinden vücude getirilen (tasarruf günü) levhası

Bugün Bankada muallim H.lara bir ıhlamur ziyafeti verilecek!

İş Bankası muallim hanımlardan çocuklarda tasarruf fikri uyandırmalarını talep edecek!

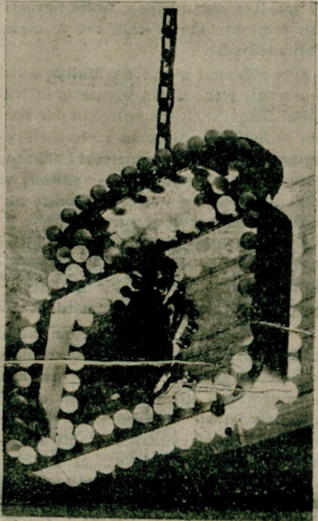
Türkiye İş Bankası, bugün 6 ıncı yıl dönümünü idrak ediyor. Binnisbe kısa bir zamanda, bu kıymetli ve millî müessesemizin memleket hayatı iktisadiyesi üzerinde icra ettiği tesir, pek derin ve hayırlı olmuştur.

Günden güne inkişaf ve teşkilâtını tevsi etmekte olan İş Bankası, 6 ıncı yıl dönümüne müsadif olan bugünü, ayni zamanda tasarruf günü de ittihaz etmiştir. Bugün saat 16 buçukta bankada yapılacak tes'it içtimaına, bütün muallim hanımlar, muhtelif cemiyetlerde aza olarak bulunan hanımlar davet edilmişlerdir.

İçtimada, bankanın idare meclisi reisi Siirt meb'usu Mahmut B. tarafından tasarrufun ehemmiyet ve memleketimiz için hayatî lüzumu, bunun istikbalde mucip olacağı hayırlı neticeler ve çocuklara verilmesi icap eden tasarruf fikri etrafında bir hasbihal yapılacaktır.

İçtimada, bu mevzua ait tezahürattan sonra, davetlilere ıhlamur, pasta, limonata ve saire ikram edilecektir.

İçtimada, münhasıran menfaati umumiye için bankanın getirtmiş olduğu kumbaranın tasarrufa ait faydaları ve çocukları hesaba alıştırmak hususundaki hizmeti de izah edilecektir.

İş Bankasının tasarruf kumbaralarını temsil eden bir levha

Ankara'dan şehrimize gelen İş Bankası U. M. Celâl B. demiştir ki:

«— İstanbul'a bilhassa tasarruf günü yapılacak içtimada bulunmak üzere geldim. Memleketin iktisadiyatına müteallik olan bu

[Mabadi Sa 4 Sü 3 te]

Doğru değil mi?

İktisadî mücadelede mütefekkirlerin vazifesi!

İçtimaiyatçı muharrirlerimizden biri tasarrufun millî seciyelerimizden olmadığını uzun uzadıya izah ederken "daha ziyade israf, bütün kazandığımızı, hatta kazanacağımızdan fazlasını yemeğe mütemayil, efendiliği bollukta arıyan bir milletiz „ Diyordu.

Görülüyor ki mes'ele öyle alelâde basit bir telâkki işi değil, bir an'ane, bir alışkanlık, hulâsa bir seciye mes'elesidir. Şu halde bu tasarruf mücadelesinde en büyük hizmet ve yardımı gene maarifimizden, terbiye sistemlerimizden, mekteplerimizden beklemek mecburiyetindeyiz.

Binaenaleyh hastalığı kökünden tedavi için milleti tasarrufa teşvik ve alıştırmağa devam etmekle beraber yeni nesli "azamî tasarrufu, millî şıar„ edinecek bir zihniyette yetiştirmek lâzımdır ve bunun için de profesörlerimiz, âlimlerimiz, maarifçilerimiz, terbiye ve içtimaiyatçılarımız ne düşündüklerini söylemeli, pek iyi manalar ifade etmiyen sükûtu artık terkederek bu yeni millî mücadele sahasına onlar da atılmalıdır, diyoruz.

Doğru doğil mi?

Yedi senede ne yaptık?

Cumhuriyetin yaratıcı kudreti memlekette çok iş görmüştür

Büyük Gazi'nin irşatları ile yapılan işlerin bir istatistiğini neşrediyoruz

Türkiye ile Fransa arasında iktisadî münasebatın inkişafına hizmet etmek üzere Paris'te neşredilmekte olan «La Nuvel Türki» mecmuası son nüshasında «Gazinin eseri ve Türkiye Cumhuriyeti» serlevhasile yazdığı bir makalede diyor ki:

«Gazi Mustafa Kemal, Türkiye'nin mukadderatını eline aldığı zaman Türkiye münhezim, tahkir ve tezlil edilmiş, ayaklar altında çiğnenerek ezilmiş ve her türlü kuvvetten tecrit edilmiş bir halde idi. Gazi, yaratıcı dehası, yıkılmaz imanı ve mağlûp edilemiyen iradesi sayesinde düşmanı tarderek vatanı kurtardı. Gazi, mefkûresiz ve şerefsiz, kapitülâsyonlar boyunduruğu altında büyük devletlerin tabii olan eski ve müstebit bir devletten asrî, Cumhuriyetperver, hâkimiyetine malik v emüstakil, ıslahatçı, ve Şarkı karip'te medeniyet ve sulh vazifesini müdrik bir devlet tesis etti.

La Nuvel Türki (La Nouvelie Turquie) mecmuasının kapağı

Gazi'ye ve Türkiye Cumhuriyetine karşı ecnebi bir memlekette

[Mabaadi Sa. 2 Sü. 1 - 2 de]

Meclis Reisi

Kâzım Pş. Hz. dün Viyanaya gittiler

B. M. M. Reisi Kazım Pş. Hz. dünkü Avrupa ekspresile ailei muhtemelerile birlikte Viyana'ya hareket etmiş ve istasyonda C. H. F. U. kâtibi Saffet B. le erkânı mülkiye ve askeriye tarafından teşyi edilmişlerdir. Pş. Hz. üç hafta kadar Viyana'da ikamet ve istirahatten sonra avdet buyuracaklardır.

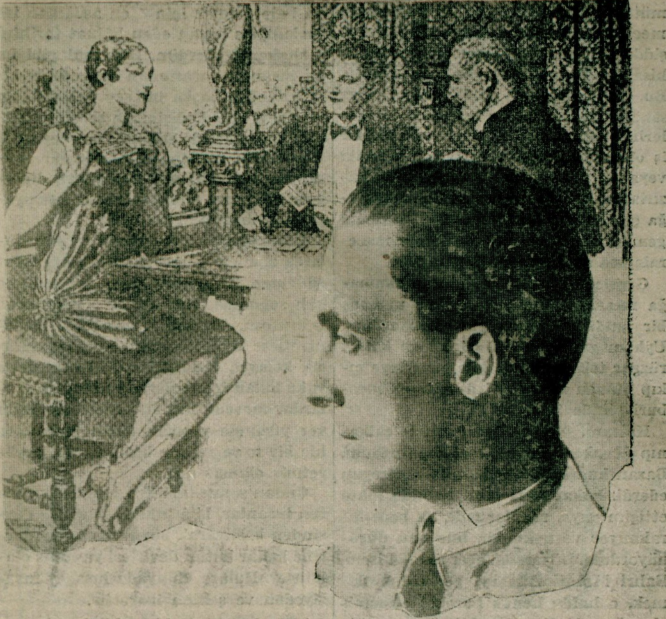

— Çok mu içiyorsun?
— Sorma, günde iki pakete yakın!.
— Aldırma canım, mamulâtı dahiliyedendir!

İflâs kararı verildi

Maryosera piyasaya 1,5 milyon lira borçludur, tevkifine lüzum görülmesi ihtimal dahilindedir

Maryosera'nın memleketten kaçmaması için icap eden tedbirler ittihaz edilmiştir

M. Maryosera ve bir kumar sahnesi

Yıldız kumarhanesinin tatili üzerine gazino sahibi Maryosera tarafından Şehremaneti aleyhine ve mütekabilen Emanet tarafından Maryosera aleyhine da

[Mabadi Sa 3 Sü 6 da]

Müsabakamız

Bugünkü güzel : Nevcivan H.

Seçme balosu 9 Kânunusanide Türkuvaz salonunda verilecektir

Bazı Terziler güzellere bilâücret elbise dikiyorlar, diğer Terzileri de ayni suretle harekete davet ederiz

— Foto Femina —

— 35 Nevcivan Hanın

Bugün müsabakamıza iştirak edenlerden Nevcivan (namı müstear) Hanımın iki resmini dercediyoruz.

* * *

Güzeller 9 Kânunusaniyi unutmayınız!

İlk seçme balosu 9 kânunusani perşembe günü akşamı saat 10da Türkuvaz salonlarında verilecektir. Güzeller, bu tarihi unutmayınız ve hazırlanınız!

* * *

Terziler ve güzeller

Calibe Hanım, Biçki yurdu, Fe

[Lûtfen sahifeyi çeviriniz]

Ortaköy korsanları yakayı ele verdiler

Evvelki gece Ortaköy'de Hogostines'in kömür deposuna müsellâhan giren ve bekçi Recep Hızır'ı bağladıktan sonra 1 ton kömürü kayığa yükleyip kaçan deniz haydutları yakalanmıştır.

Bu haydutların hepsi sabıkalı olup ikişer üçer defa hapse girip çıkmışlardır.

Yervant, Hızır İbrahim ve Ahmet dün adliyeye verilmişlerdir. Çalınan kömürler Ortaköy kayıkanesinde bulunmuş ve sahibine teslim edilmiştir.

Hızır İbrahim — Yervant

Alain Gerbault'un hatıratı (Nakili: Abidin Daver)

Okyanos'ta gündüzlerim yelken tamir etmekle, gecelerim kitap okumakla geçiyordu

— 17 —

Vaktimin en büyük kısmını, eskimiş yelkenlerimde rüzgârların hasıl ettiği tahribatı tamirle geçiriyordum. Yelkenlerim dikiş yerlerinden boylu boyunca açılıyor, ben de bunları tamir için bir tarafa yatmış, ve kayağan bir güverte üstünde muvazenemi kaybetmemeğe çalışarak uğraşıp duruyordum.

Bundan daha az çalışmak suretile bütün yelkenlerimi yeniliyebilirdim. Fakat yanıma kâfi derecede yedek yelken bezi almamıştım, yalnız yırtıkları tamire yetişecek kadar bezim vardı. İğnelerim de gittikçe azalıyordu ve limana vasıl olmadan evvel ipliğim bitecek diye de korkuyordum.

Yelkenlerimin haraplığı yüzünden mütemadiyen yelken değiştirmeğe mecbur oluyordum. Esen rüzgârların şiddetine nazaran yelkenleri mayna ve hisa etmek beni pek çok yoruyordu. Bu, yetişmiyormuş gibi yırtılan veya sökülen yelkenleri de indirmek ve yerlerine başkalarını çekmek te ayrı bir iş oluyordu. Diğer taraftan, günde iki veya üç defa yemek pişirmek ve hazırlamak mecburiyetinde idim. Okumağa çok az vaktim kalıyordu. Halbuki geminin kütüphanesinde deniz maceralarına ait bir çok kitap vardı.

Geceleri yorgunluktan kitap okumağa mecalim kalmıyordu. Yarı uyumuş bir halde yatağıma yuvarlanıyordum. Uykum gayet hafifti, çünkü en küçük rüzgâr tebeddülünde bile güverteye çıkıp dümen zaviyesini düzeltmek mecburiyetinde idim.

Kotram, Okyanus'un üstünde çalkanıp duruken, garip rüyalar görürdüm. Bazan bu rüyalarım karada cereyan ederdi. Fakat fikri sabit halinde takip ettiğim gaye, rüyalarımda da beni bırakmıyor ve uykumda bile onu düşünüyordum. Rüyamda, eğer karada isem, Bahri Muhiti Atlasi'yi geçmedim demek, o halde henüz hareket etmemiş olacağım derdim. O vakit rüyam, müthiş bir kâbus olurdu ve soğuk terler dökerek uyanır, Firecrest'in randasında yattığımı görünce sevinirdim. O zaman, hemen güverteye fırlar, her şeyin yolunda gidip gitmediğini anlamak için etrafa bir göz gezdirdim. Sonra, kotramın, hiç durmadan, hedefe yaklaştığını düşünerek mes'ut ve mütebessim tekrar uykuya dalardım.

Bazan gündüzleri de biraz istirahat etmeğe çalışırdım. Ekseriya rüzgâr, akşam üstü artardı, ben de bütün gece dümenden ayrılamazdım. Uyku bastırdığı zaman, uyumak çok güçtü, fakat ben bu uzun vardıya (nöbet) saatlerinde hiç sıkılmazdım. Firecrest ağır ağır Okyanus'un üstünde kayar ve arkasında fosforlu bir iz bırakırdı. Yıldızlardan birine bakarak dümen tutardım. Bu payansız ummanın ortasında tek başıma, gözlerimi asümana dikerdim, orada gördüğüm hatsiz, hesapsız nur ve ziya dünyaları zihnimi işgal ederdi. O vakit kâinatın azameti karşısında insanın aczini, felesefenin fakrını tamamen his ve takdir ederdim.

Her şeyin daima tarakkiye doğru gittiğini iddia eden tekâmül nazariyesinin ne kadar noksan olduğunu düşünürdüm. Arzın müterakki ve tedricî bir surette soğuduğunu ve insanın bugünkü hale gelmek için en aşağıdan işe başladığını beyan eden kâinat tarihini muhakeme ederdim. Her usul gibi bu da insanlar tarafından vazedilmiş bir faraziyeden başka bir şey değildir. Bu fraziyeyi kabul edişimizin sebebi ve yaşadığımız devirde elimizde mevcut zayıf vasıtaların müsaadesi nisbetinde müşahede edebildiğimiz hadiseleri, diğerlerine nazaran en iyi tekâmül faraziyesinin izah etmesidir.

Küremizin milyonlarca ve milyonlarca asır evvel mevcut olmadığı isbat edilemez. Kim bilir, belki arz nöbetle kâh soğumuş, kâh tekrar ısınmıştır. Dünyanın, bizimkine çok faik medeniyetlere defaatle sahne olduğu iddiası kolayca reddedilemez. Devir devir vuku bulan felâketler, muhtelif zamanlarda, mevcut medeniyetleri ve hatta yer yüzünde yaşıyan bütün insanları, hiç bir iz ve nişane bırakmadan mahvetmiş olamaz mı-

Ondan sonra tabiatın yeniden yarattığı insanlar, bilâ inkita, gene taş devrinden başlıyarak büyük ihtiralar devrine kadar bütün devirleri yaşamış olabilirler. Hulâsa, dünyada her şey faraziyeden ve şekten ibarettir.

Mutlak ve tam bir bilgi, insana memnudur. Arzın nisbî hareketine merbut olduğu için beşerin bilgileri de nisbidir.

Tam hakikati bilmek için, insanın, her türlü hareketten masun olarak budü mücerrette durabilmesi lâzımdır. Fakat o vakit te insan, insanlıktan çıkar, Allah olur.

Bazan da varlık hakkındaki fikir ve kanaatlerimi değiştirerek beni Okyanus'un ortasında, kotramın dümeni başında bulunduran hayatımın muhtelif devirlerini ve hadiselerini gözümün önünden birer birer geçirirdim.

— Mabadi var —

Yedi senede ne yaptık?

[Birinci sahifeden mabait]

çıkan iktisadî bir mecmuada gösterilecek hürmet her türlü tefsirden ari olarak yalnız rakamların belâğatı ile, Türkiye Cumhuriyetinin doğduğu tarih olan 1923 senesinden yedinci yıl dönümü olan 1929 senesine kadar vücude getirilen eserleri göstermektir.

Türkiye'yi eski hükûmet idaresi zannedenler için şurasını nazarı dikkate almak lâzımdır ki, bir kaç milyar franga malolan bu mühim işler, istikrazsız yapılmıştır.

Bunlar Türkiye'nin devlet varidatının iyi idare edilmesi sayesinde, Gazi'nin irşadı ile bütün menabiini memleketi terakkiye ve saadete iriştirmeğe hasrettiğinin ve hayatî kudretinin inkâr kabul etmez bir delilidir.»

«La Nuvel Türki» mecmuası bundan sonra 1923 senesinden 1929 a kadar Türkiye'de yapılan işler hakkında şu istatistiği neşretmiştir:

	1923	1929	Yüzde tezayüt nisbeti
İnşa veya tamir edilen yollar	2,316,392 k.m.	4,209,766 k.m.	%82
Demir yollar	3,640 k.m.	5,140 k.m.	%41
Köprüler	623	1,151	%83
Mektepler	11,803	15,680	%36
Resmî daireler	8,920	10,375	%25
Meskenler	2,560,400	2,890,760	%12
Muhtelif binalar	742,782	1,164,875	%57
Mağazalar	315,280	419,238	%30
Garajlar	1,512	2,480	%60
Fabrikalar	815	1,975	%140
Oteller	1,117	1,844	%64
Hastaneler	625	751	%20
Senatoryomlar	12	17	%41
Vilâdetaneler	105	154	%46
Dispanserler	360	415	%15
Sinema ve tiyatrolar	83	108	%30
İnşa edilen parklar	21	28	%33
" " bahçeler	19	27	%42
Umumî hamamlar	1,356	1,517	%12
Mezru arazi	39,280,763 dönüm	43,637,727	%10
Mezru arazi mahsulâtı	19,513,813 kental	36,640,000	%37
Ziraî mahsulâtın kıymeti	215,000,000 T. L.	336,000,000	%56
Kullanılmakta olan ziraat makineleri	1,085,000	1,413,509	%40
Sınaî müesseseler adedi	56,200	65,245	%16
Masnuatın kıymeti	280,000,000 T. L.	432,740,855	%54
Liman faaliyeti	12,783,815 ton	25,913,786	%104
Ticareti hariciye (ithalât ve ihracat)	225,000,000 T. L.	450,000,000	%100
Hükûmet bütçesi (varidat ve masraf)	201,000,000 T. L.	414,000,000	%105

garo terzihanesi, Gabriyel müessesesi, Liyon ve Kalivrusi mağazaları güzellere hediye olmak üzere bazı tenzilât yapıyorlar. Calibe Hanım, Biçki yurdu ve Fegaro terzihanesile Gabriyel müessesesi kumaşları güzeller tarafından getirilmek şartı ile birer güzele bilâ ücret, birer tuvalet dikeceklerdir. Kalivrusi mağazası bir güzele ayni şeraitle bedava bir tuvalet dikecek ve kumaşı kendisinden alınırsa ayrıca kumaştan da yüzde 30 tenzilât yapacaktır. Liyon mağazası kendisinden alınacak tuvalet için yüzde 30 tenzilât yapacaktır. Diğer terzihanelerimizi de güzellere yardıma davet ederiz. Güzellere bilâ ücret elbise diken terzihanelere bilmukabele gazetemiz reklâm yapacaktır.

Şehir ve Memleket haberleri

Darülfünunda

Müderrisler iki dereceye tefrik ediliyor

Birinci derecedekiler 500, ikincidekiler 450 lira maaş alacaklar

Darülfünun divanı dün öğleden sonra akşam geç vakte kadar devam eden bir içtima aktetmiştir.

Dünkü içtimada Darülfünun kürsülerinin barem kanununa göre tasnif ve taksimi etrafında münakaşa cereyan etmiştir. Neticede müderrislerin iki dereceye ayrılması takarrür etmiştir. Birinci ve yüksek dereceye, darülmesai, enstitü, lâburatuar, seririyat gibi müesseseleri idare edenler dahil olacaklardır. Bundan maada, ders haricinde ilmî hareketleri takiben neşriyat yapanlar ve müderrislikte kıdemi olanlar da birinci dereceye dahil olacaklardır.

Bu evsafı haiz olmıyan müderrisler bu dereceden bir aşağı dereceye gireceklerdir.

Kürsü sahibi olmıyan muallimler de bu derecenin dunundaki dereceye inecektir.

Bu derecelere göre birinci sınıf kürsü sahiplerinin 500, ikinci sınıf kürsü sahiplerinin 450 lira maaş alacakları tahmin edilmektedir.

Dünkü mukarrerat temenni mahiyetinde olarak Maarif Vekâletine arzedilecektir.

Bir gazete, evvelce divan tarafından; Darülfünun ıslahatı hakkında verilen kararların tekrar tetkikine başlandığını yazmış isede Darülfünun Emini Neş'et Ömer B., verilen ıslahat kararının kat'î olduğunu söylemiştir.

Neş'et Ömer B. bir kaç güne kadar Ankara'ya gidecek, divan tarafından verilen bu yeni kararlar etrafında Vekâletle temas edecektir.

Şehir işleri

Otomobillerin köprü parası!

Köprüden geçen otomobillerden içinde eşya olanlarından 50kuruş alındığını yazmıştık. Tarifeye göre bu eşya ticaret eşyası olursa o otomobil kamyon addedilerek 50 kuruş alınması lâzım gelmektedir. Eşyayı zatiye olursa 10 kuruş otomobil parası alınmaktadır. Fakat eşyanın zati veya ticari olup olmadığının takdiri köprü üstünde bir çok münakaşaları mucip olmaktadır. Bu müşkülâtın izalesi için tarifenin tadili düşünülmektedir.

Bentler tamir edilecek

Tehlikeli olan bentlerin tamiri için 60 bin liralık tahsisat verilmiştir. Bentlerin tehlikesi izale edilmiş olmakla beraber mühim tamirat yapılması lâzım gelmektedir. Bu tamirat yakında münakasaya konacaktır.

Mezbaha ıslah edilecek

Cemiyeti umumiyei Belediye mezbahanın ıslahına lüzum göstermiştir. Mezbaha idaresi Cemiyeti Belediyenin gördüğü kısımları izale etmektedir. Ahırlar tamir edilmiştir. Yakında asıl ıslahata başlanacaktır.

Tiyatro inşası teklifleri

Tiyatro binası yapmak için Şehremanetine yeniden bir kaç müracaat vaki olmuştur. Emanet bu müracaatları evvelki müracatlarla beraber tetkik edecektir. Henüz hiç bir grupla tamamen uyuşulmamıştır.

Sefaretlerde

Fransız sefiri Ankara'dan geldi

Fransız sefiri, Ankara'dan avdet etmiştir.

İnhisarlarda

Behçet Bey geldi

Tütün inhisarı umumî müdürü Behçet Bey dün Ankara'dan gelmiştir.

Behçet Bey Ankara'da bilhassa yeni tütün kanunu ile meşgul olmuş ve kanunun tatbikına ait mütaleatını izah etmiştir.

Tahir Kevkep Bey

Kibrit inhisarı umumî müdürü ve Karaağaç mezbahası Meclisi idare tesi Tahir Kevkep Bey dün Ankara'dan şehrimize gelmiştir.

Yeni müskirat inhisarı müdürü işe başladı

Yeni Türk dayinler vekili Zekâi Bey, Müskirat inhisarı umumî müdürlüğü vezaifini yeni müdür Asım Beye devretmiştir. Asım Bey işe başlamıştır.

Asım Bey idarede yeni tadilât ve memurlar arasında tebeddülât yapılmıyacağını söylemiştir.

Miracı Nebi

İstanbul Müftiliğinden:

Recebi şerifin yirmi yedinci gecesine müsadif 29 - 12 - 929 pazar gecesi Miracı Nebi olduğu ilân olunur.

Sterlin

Dün 1023,25 te kapandı

Maliye Müsteşarının mühim beyanatı

İngiliz lirası, dün sabah Borsada 1027 kuruşta açılmış ve akşam 1023,25 kuruşta kapanmıştır. Bu fiat son tereffüden sonra Borsanın kaydettiği tenezzüllerden beri tesbit edilen en aşağı fiatı teşkil etmektedir.

Borsada dün yapılan sterlin muamelâtı arasında en fazla satışı Osmanlı Bankası ile Doyçe Oryant Bank yapmıştır. Bunlardan maada mühimce satış yapanlar, İş ve Soviyet Bankalarıdır.

Dün Borsada 20 bin İngiliz lirası miktarında muamele yapılmasına rağmen Türk lirasının yükselmesi mehafili maliyenin hayırlı telâkkilerinin bir delili addedilmektedr.

Maliye Müsteşarının beyanatı

Kambiyo işlerinin; bütün bir vuzuh ve tam bir zaptu rapt altında devamının teminine matuf tetkikat ve mesai ilerlemektedir.

Dün öğleden sonra da Maliye Müsteşarı Ali Rıza Beyin riyasetinde Nurullah Esat Beyin de iştirakile bir içtima aktedilmiş, bilhassa mehafili iktisadiyenin muamelâtı cariyesi hakkında alınan malûmat tezekkür edilmiş ve bilâhare peyderpey nazarı dikkate alınacak esasat tesbit olunmuştur.

İçtimaın hitamından sonra Ali Rıza B., beşuş bir çehre ve pek büyük memnuniyetle kabul ettiği bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«— Borsadaki vaziyeti adım, adım takip etmekte devam ediyoruz. Bilhassa son iki günlük inkişaf; vaziyetin normal şerait altında cereyan etmesi kanaatimizi bir kat daha takviye etmektedir. Temevvücat en tabiî devrelere has mahiyette devam etmekte ve muamelâtı mutadenin neticesi olan cüz'î temevvücatla kapanmaktadır.

Her günkü üç, beş kuruşluk temevvücatı tabiî görmek lâzımdır, bazı günlerin bir gün evvelki «kur» a nazaran bir kaç puvanlık tefavüt arzetmesi alelâde bir keyfiyettir.

Bununla beraber gerek Vekil Beyfendiden almakta bulunduğum emirler, gerek buradaki müşahedatımız ve pek yakında tebliğ ve ilân edilecek olan yeni mukarrerat; her noktai nazardan kambiyo ihtiyacatını derpiş ve tatmin edeceği gibi bu muamelâtın daha mazbut bir şekilde cereyanını da temin edecektir. Velhasıl vaziyet; Türk lirasının kıymetinin yükselmesinin inkişafı şeklindedir ve ayni tariki takip edeceğine ümidimiz pek kuvvetlidir.»

Muhtelit Mübadelede

Heyeti murahhasamız için yeni bir kadro

Muhtelit mübadele komisyonundaki heyeti murahhasamız için yeni bir kadro tanzim edilmiş olduğu teeyyüt etmiştir. Aldığımız malûmata göre, heyeti murahhamızca bütçede mümkün olduğu kadar tasarruf temini için ötedenberi tahkikat yapılmakta idi. Komisyondaki Türk ve Yunan heyetlerinin iki nevi masrafı vardır:

1— Komisyonun umumî masarifi, ki Türk ve Yunan hükûmetlerince müştereken ve mütesaviyen tesviye edilmektedir.

2— Türk ve Yunan heyetlerinin hususî masrafları ki bunların hesabı çıkarılmakta ve sarfiyat miktarları ayrıca tesbit edilerek Türk ve Yunan hükûmetleri hesabına zimmet kaydedilmektedir. Komisyondaki memurlar da iki kısımdır. Bir kısmı doğrudan doğruya komisyonca tayin edilmiştir. Diğerleri ise, heyetler tarafından istihdam edilmektedirler.

Türk heyetinde yapılması takarrür eden tasarruf, işte, bu ikinci kısım memurlara ait kadronun tahdidi suretile icra edilmektedir.

Bugün, nihayet yarın, bu husustaki mukarrerat kesbi kat'iyet edecek ve alâkadarlara tebligat yapılacaktır. Bu suretle açıkta kalacak memurların mağduriyetlerine mahal kalmaması çareleri de düşünülmüştür. Bu memurlar tedricen başka yerlere tayin edilecek, kendilerine münasip tazminat ta verilecektir.

Müşavirlere gelince, 4 müşavirden kimlerin açıkta kalıp kalmıyacağı henüz malûm değildir.

Mukdim Osman B. in Vekâlet emrinde kalması da, mumaileyh, komisyonun memuru olması hasebile gayri varittir.

İhtilâs

Bir komiser muavini tegayyüp etti

Çemal Ef.nin ihtilâsı üç dört bin lira tahmin ediliyor

Polis Müdürlüğü Dördüncü Şube İkinci kısım komiser muavini Cemal Ef. üç dört bin lira ihtilâs ederek ortadan kaybolmuştur. Cemal Ef. ecanip ikamet tezkerelerinden alınan cezayı naktilerin makbuzlarını imha etmek suretile bir kaç bin lira ihtilâs etmiştir.

Zabıta Cemal Ef. yi aramaktadır. İki gün evvel Kadıköyündeki evinden çıkarken: «Beni bir daha aramıyınız!» Demiştir. Bu sözlere bakılarak Cemal Ef. nin intihar etmiş olmasından da şüphe edilmektedir.

Cemal Ef. tagayyüp edince Polis Müdürlüğündeki masası aranmış ve makbuzların mevcut olmadığı görülmüştür. Keyfiyet Vilâyete ihbar edilmiş ve mülkiye müfettişleri tahkikata başlamıştır.

Cemal Ef. nin kumarbaz ve sefih olduğu tekzip edilmektedir.

Limanda

Limanda balık akını

Son fırtınadan sonra dün limanımızada gene bir balık akını başlamıştır.

Dün balık avlamak üzere limanımızda ve Adalar civarında bir çok balıkçı kayıkları toplanmış ve geç vakte kadar balık avlamışlardır.

Karaya oturan vapur

Geçen gün fırtınadan Karadeniz sahilinde Irva'da karaya oturarak bilâhare kurtulan «Tiflis» vapuru dün Paşabahçe'ye getirilmiş ve orada demirlemiştir. Vapur Haliç'e alınarak tamir edilecektir.

Bundan maada geçen kış Rusya sahilinde buzlarla mahsur kalarak geçen hafta kurtarılan «Yeni İstanbul» vapuru da Haliç'e alınarak tmir edilecektir.

Adliyede ve mahkemelerde

Adliyede palto hırsızları

İstanbul Adliye dairesinde son günlerde hırsızlık vak'aları çoğalmağa başlamıştır. Her gün adliye koridorlarını dolduran binlerce adam arasında bir çok sabıkalının bulunması bu hırsızlık vak'alarının çoğalmasını ve hırsızların meydana çıkmamasını intaç etmektedir.

Dün de Adliye Eytam dairesi memurlarından Ali Efendinin paltosu aşırılmıştır. Ali Efendi paltosunu oturduğu masanın yanına asmış, bir aralık eshabı meslih ile meşgul olurken açık gözün biri paltoyu alıp götürmüştür. Ali Efendi, bir müddet sonra paltosunun sırra kadem bastığını görmüş, fakat o zamana kadar paltoyu çalan Adliye dairesini terketmiş olduğundan bulunamamıştır.

Müteferrik

Şühedayi askeriye eytam ve eramiline

Aksaray Askerlik şubesi mıntakasında bulunan şühedayı Askeriye eytam ve eramilinin ve 20 mayıs 333 tarihinden itibaren vefat eden harp malûlleri yetimlerinin mahallâtta tanzim olunan defterleri muvafık olmayıp kabul edilmediğinden,

Aksaray Askerlik şubesi mıntakası dahilinde bulunan bu kabil eytam ve eramil ve malûl yetimlerinin nihayet 31 kânunuevvel 929 tarihine kadar şubeye müracaatları. 1

Yeni bir Hahambaşı intihap edileceği doğru değil

Akşam refikimizden biri, Hahambaşı Becerano Ef. nin üç gündenberi hasta olduğunu, doktorların bu hali ihtiyarlığa atfettiklerini, Hahamane umumî meclisinin yeni intihabat için Vilâyetten müsaade istiyeceğini yazmıştı. Bu hususta tahkikat icra ettik. Hahambaşı Ef. nin dün sıhhati yerinde görünüyordu. Hahamane mehafili, yeni bir Hahambaşı intihap edileceği rivayetini tekzip etmektedir.

Vilâyette

Meyhanelerin listesi

Polis müdiriyeti bugün meyhanelerin bir listesini vilâyete gönderecektir. Bu liste üzerinde tetkikat icra edilerek açık bulunacakları saatler kat'î surette tesbit edilecektir.

Hisseli emlâkin vergileri

Defterdarlık hisseli emlâkin vergilerinin tahsili işinde görülen müşkülâtın izalesi için yeni tedbirler almış, bunları tahakkuk ve tahsil memurlarına bildirmiştir.

Kasırga hasaratı

Paris 24 (A.A.) — Şikago Tribone gazetesine nazaran Fidji adalarında 12 kânunuevvelde vukua gelen kasırgalar mühim hasarata sebebiyet vermiş 16 kişi telef, bir çok binalar tamamile harap olmuş ve iki direkli üç gemi ile dört kotra kazaya uğramıştır. Bazı mıntakalarda yiyecek yoktur.

Siyasî icmal

Makdonald kabinesi müşkül mevkide!

İngiltere'de dahilî vaziyeti siyasiye Amele kabinesi için fena bir şekil almıştır. İşsizlere ait tahsisatın tezyidine ait kanun lâyihasında Makdonald kabinesi hem muhalifler, hem de kendi fırkasının sol cenahı tarafından hayli hırpalanmıştı. Fakat muarizler müttehiden hareket edemediklerinden kabine yakayı kurtarmıştı. Lâkin kömür madenlerine ait lâyihai kanuniyenin ikinci kıraatinde hükûmet çok fena bir vaziyette kalmış ve ancak sekiz reylik bir ekseriyet ile hezimetten kurtulmuştur. Bu ekseriyeti dahi tesadüfe medyundur. Çünkü rey toplandığı sırada liberallerden beşi müstenkif kalmış ve ikisi de fırka disiplini hilâfında rey vermiştir. Hakikati halde hükûmet kendi fırkasının ancak bir rey ekseriyetile kendisini sukuttan kurtarmıştır. Noelin takarrübü münasebetile muhafazakâr meb'uslardan bir haylisi Riviyera ve berrî Avrupa'nın diğer eğlence yerlerine dağılmamış olsaydı Makdonald hükûmeti daha şayanı dikkat akalliyette kalacak idi.

— İngiliz karikatürü —

Makdonald kabinesinin kitabı iktidarını devrilmekten meneden iki kıymettar destek.. Loit Corç ve Baldvın

Kömür madenleri mes'elesinde liberaller muhafazakârlar ile amele hükûmeti aleyhine ittifak etmiştir. Bu ittifakın bu defa tesadüfen neticesiz kalmasile hükûmetin vaziyeti kurtarılmış olmuyor. Kömür madenleri lâyihasının bir de üçüncü kıraati vardır. Makdonald o zamana kadar lâyihayı Loyd Corc'un arzusuna tevfikan tadil etmiyecek olur ise hezimet ve sukutu muhakkaktır. Liberaller küçük bir fırka olmakla beraber vaziyete hâkim bulunuyorlar. Son gelen haberler Makdonald kabinesinin tadilâta razı olduğunu bildiriyor. Hükûmetin üçüncü kıraatte muvaffak olsa bile vaziyeti pek parlak olmıyacaktır. Çünkü son günlerde prestiji çok düşmüştür. Buna bir çare olmak üzere Mr. Makdonald'ın siyaseti hariciye sahasında yeniden mühim teşebbüslerde bulunması çok muhtemeldir.

Muharrem Feyzi

Noel gecesi

Pek eğlenceli geçti

Noel gecesi, Beyoğlu'nda pek neş'eli geçmiştir. Mutekit Hıristiyanlar, kiliselerde ibadetle meşgul olurken bir çok kimseler de sabaha kadar, eğlence mahallerinde yiyip içmişler ve dansetmişlerdir.

Büyük otellerde, salonlarda reveyyonlar tertip edilmiştir. Birahane, Bar ve otel salonlarında noel ağaçları dikilmiş, masalarda oturacak yer kalmamıştır. İstiklâl caddesi, kalabalıktan geçilmez bir hal almıştır. Mağazaların önü, vitrinlerdeki oyuncakları seyredenlerle dolu idi.

Topçu atış talimleri

İstanbul Vilâyetinden:

Metris çiftliğinde yapılacak topçu atış günleri berveçhi ati tadil edilmiş olduğundan atış sahasile ve bu sahaya dahil bulunan ve bilhassa müruru uburu çok olan Rami, Sıçanlı han şosesinde bir kaza vukuuna mahal kalmamak üzere atış günleri öğleye kadar gidip gelmek menedilmiştir. Malûmat hasıl olmak üzere ilân olunur:

25 kânunuevvel 1929 çarşamba gününden itibaren mart ayının 26 ıncı çarşamba gününe kadar her çarşamba ve cumartesi günleri atış talimleri yapılacaktır.

SON TELGRAFLAR

İzmir'deki piyanko mes'elesi

Bu neşriyat sırf dedikodu addediliyor

Tayyare Cemiyeti merkezinde muhabirimizin tahkikatı ve Hacı Hüseyin Beyin beyanatı

Ankara 24 (Telefonla) — İzmir'de Anadolu gazetesinde İzmir tayyare piyanko mes'elesi hakkında bir yazı çıkmıştı. Bu mes'eleye dair evvelki gün umumi merkezin cevabını neşretmiştik. Aynı gün Anadolu gazetesi sahibi Haydar Rüştü B. gazetelere gönderdiği tavzihnamede gazetesinde tayyare cemiyetinin sui istimalinden bahsetmediğini cemiyet lehinde daima yazı yazdığını söylemekte ve fakat aynı iddiayı serdederek neşriyatında devam edeceğinde ısrar eylemektedir.

Mes'ele halkın en çok ehemmiyet verdiği temiz ve milli bir müesseseye temas ettiği için bizzat umumi merkeze giderek tahkikatta bulundum. Umumi merkez bize bütün mevzuatını, piyanko müdürlüğünün bütün tebligatını gösterdi. Üç sene evveline ait bu dedi koduların tamamen lüzumsuz olduğuna tayyare cemiyetinin iane kısmından müstakil olan piyanko müdürlüğünün usul ve talimatı haricinde hiç bir amele olmadığına kanaat getirerek bundan sonra böyle mühim ve milli bir müesseseye ait bu dedi koduların neden Anadolu gazetesinde yer bulmuş olduğunu anlamadım. Piyanko tesisatının mevzuatı son derece sarih, cemiyetin menfaatini temin noktai nazarından çok iyi düşünülmüştür.

Bu esas sui istimale asla müsait olmadıktan başka piyanko biletlerinin mümkün olduğu kadar çok dağıtılmamasını temin etmektedir. Asluesasa istinat etmiyen bu dedi kodunun burada kapanmış olmasını arzu ederim.

Bu mes'ele hakkında İzmir meb'usu Hacı Hüseyin B. ile de görüştüm. Hacı Hüseyin B. bana şu beyanatta bulundu:

« — Muhtemel bir hesap ve neticeden çekinerek cebri nefs ile değil, fakat vatandaşlığım ve insanlığımın en iptidai ve zaruri bir neticesi olduğu için doğru ve namusluyum. Mazim, ticaret ve siyaset hayatım lekesiz ve temizdir. Hayatı hesabımın zimmet hanesinde ne memleketime ve ne de vatandaşlarıma karşı bakısızlık irtikâp ve sui istimali yoktur.

Makbuz ile aldığım 1700 lirayı fazlasile memleket işlerine sarfettiğimi alenen söylemekle suretile şimdiye kadar duyduğum derin haz ve memnuniyeti ihlâl edenleri elbette affedemem.

1700 liranın hesabı icap eden zevat ve makamata çoktan verilmiştir.

Bunun efkârı umumiyeye de arzına gelince hatırlatmak isterim ki bazı hesaplar vardır, bunların hatta hücum karşısında da ortaya atılmaması asıl vazifeyi tamamlıyan diğer mukaddes bir vazifedir.

Naçiz şahsiyetim hakkında bir saniye «Acaba?» Sualini efkârı ammede uyandırmağa tasaddi edenlerin namusu varsa yaptıkları hareket yaşadıkları müddetçe kendilerini tazibe kifayet etmektedir. Yoksa namusla alâkaları şeref ve namus bezirgânlığı olanlara haysiyet ve namus dersi vermek ne bana düşer, ne de faidebahş olur.»

Kar!

Bir çok yerlerde iki metreyi buldu

Atina 24 (Hususi) — Bütün Makedonya'da mebzul kar düşmekte devam etmektedir. Bir çok yerlerde karın irtifaı 2 metreyi geçmiştir. Florina tarikile yapılan Yunanistan - Arnavutluk muvasalâtı kesilmiştir. Bundan başka Florina - Kozan ve Kesriye - Serfiçe münakalâtı münkatı olmuştur. Kozan ve civar köyleri kar yüzünden mahsur halde bulunmaktadırlar. Yoldaki otomobiller de oldukları yerlerde kalmışlar, ilerliyememişler, yolcular büyük müşkülâtla kurtulmuşlardır. Bir çok kurt sürüleri Kozan kasabasının önüne hatta kasabanın bir mahallesine kadar inmişlerdir. Kar fırtınası mühim hasaratı badi olarak aynı şiddetle devam etmektedir.

Makedonya için mevsimsiz telâkki edilen bu şiddetli kar fırtınası bu kışın fevkalâde surette şiddetli olacağını tahmin ettirmektedir.

M. Karahan

Toprağımızı terkederken Hariciye Vekilimize gönderdiği telgraf

Ankara 23 (A.A.) — M. Karahan cenapları Hariciye Vekâletine atideki telgrafı göndermiştir:

«Bende silinmez ve unutulmaz hatıralar bırakan Türkiye toprağını terkederken, bana gösterdiğiniz büyük alâkadan dolayı en derin şükranlarımı ve şahsi mülâkatımızın memleketlerimiz arasındaki dostluğun takviye ve tersinine hadim olacağı kanaatinin beyanını ilk vazifem bilirim. Türkiye Reisicumhuru Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine ve Türkiye hükûmeti Reisine selâm ve teşekkürlerimin iblâğını zatı âlilerinden rica ederim.

Paraşütle

İki tayyareci canlarını zor kurtardılar

Kalkütta 23 (A.A.) — Fransız tayyarecilerinden Le Brix ile Rossi'nin havanın bozulmasından dolayı gece yarısı Birmanya'da kâin Mulmen civarında bir dağın üstüne paraşütle atlamışlardır. Rossi hafif surette yaralanmıştır. Le Brix'e bir şey olmamıştır. Tayyare ile posta çantası harap olmuştur.

Bir tayyare enkazı

Garp Trablusu 23 (A.A.) — Lassalle - Rabard heyetini aramak üzere Tunus ile Bingazi arasında dolaşmakta olan bir kaç İtalyan tayyaresi Trablus sahilinde bir tayyarenin enkazına tesadüf etmiştir.

Türkiye - Yunan ticareti etrafında müzakerat

Atina 24 (Hususi) — Türk sefiri Enis B. dün Har. Nazırı M. Mihalakopulos ile pek samimi bir hava içinde ve bir saat kadar süren bir mülâkatta bulunmuştur. Bu mülâkatta Ankara'da cereyan eden müzakerat ile iki devlet arasında muvakkat bir ticaret mukavelesi akti mes'eleleri konuşulmuştur.

Altı ay müddetli olacak olan bir ticaret mukavelesi Yunanistan için en ziyade mazharı müsaade millet şartını havi olacaktır. Diğer taraftan mukavelenin her hangi bir dakikada feshi mümkün olabilecektir.

Bu ticaret mukavelesinin altı aylık mer'iyet müddeti esnasında kat'î bir ticaret mukavelesi müzakere ve tesbit edilecektir.

Faideli bilgiler

Demir

Borneo adasında Dajaks'ta demir eriticiler

Kablettarih, yani tarihi olmıyan iptidai zamanları, o vakitlerde yaşıyan insanların kullandıkları silâhların ve aletlerin mamul bulunduğu maddeye nazaran, devirlere taksim ederler: Taş devri, tunç devri, demir devri gibi. Avrupa'da demir devri Milâttan 500 ilâ 1000 sene evvel başlamıştır. Halbuki demir, Mısır'da daha evvel malûm idi. Asuri'ler arasında demircilik seri bir terakkiye mazhar olmuştur.

Bu madenin istihsal ve ihzarındaki müşkülât, demir sanayiinin pek bati bir surette inkişafına sebep olmuştur. Bazı Haceri semavi parçaları müstesna olmak üzere tabiatte demir saf olarak mevcut değildir. Demiri muhtevi maden külçeleri harareti 1200 dereceye çıkan ocaklarda eritilmek lâzımdır. Bu yüksek harareti ancak ocakların dahiline hava cereyanı vermek sureti ile elde edilebilir. Bu maksatla kullanılan körükler bidayette el ile idare ediliyordu, sonraları bu hususta su kullanılmıştır. Ancak 15 inci asırda «hauts-fourneaux» denilen izabe ocakları ile demir izabesine başlanmıştır.

Muhtariyet istiyorlar

Hint siyasileri muhtariyet idaresinin derhal ilânında musır

Londra 24 (A.A.)—Delhi'den çekilen bir telgrafta Hindistan valisi ile başlıca beş Hint siyasiyunu arasında beş saat süren müzakerat Hint milliyetperverlerinin Hindistan'a derhal muhtariyet verilmesinde ısrar etmeleri üzerine neticesiz kalmıştır. Tarafeyni memnun edecek bir itilâf zemini bulunması bu yüzden bir hayli müşkülleşmiştir.

M. Puvankare istirahate çekiliyor

Paris 23 (A.A.) — M. Puvankare Cote-D'Azur de Gap Martin'e gitmek üzere saat 19,30 da hareket etmiştir. İstasyonda M. Tardieu, M. Pate ile muhtelif memleketlere mensup bir çok rical kendisini teşyi etmişlerdir. M. Puvankare Cap Martin'de akademi azasından M. Hanotaux nun malikânesinde istirahat edecektir. Romanya sefirinin zevcesi madam Diamandi M. Puvankarenin zevcesine bir çiçek buketi vermiştir.

Rusya'ya İhracat işi

Ankara 24 (Telefonla) — Rusya'ya ihracat henüz başlamamıştır. Rusya'ya gönderilecek malları tedarik etmekle meşgul olan Rana Bey Adana'daki tetkikatını bitirmiştir.

Sanayi ve Maadin Bankası

Ankara 24 (Telefonla) — Sanayi ve Maadin Bankası heyeti umumiyesi üç ay sonra toplanacaktır.

Bir tren kazası

Koenigsberg 23 (A.A.) — Berlin - İnterburg ekspresi Leh kuluvarında yoldan çıkmıştır. 15 kişi yaralanmıştır.

Bursa'da spro klüpleri tevhit ediliyor

Bursa 24 (Hu. Mu.) — Bugün içtima eden spor mıntakası memleketin iktisadî vaziyetini göze alarak ayrı ayrı kulüpler halinde çalışan şehir gençliğini tevhit etmeğe karar vermiştir.

Musa

İsveç mektep gemisi yarın geliyor

İkinci Oskan ismindeki İsveç mektep gemisi, yarın limanımıza gelecektir.

Gayri mübadiller cemiyeti dün toplanamadı

Gayri mübadiller Cemiyeti idare hey'eti, dün ekseriyet olmadığından toplanamamıştır.

Cemiyet namına Ankara'ya giden Halil Ps. ile Hüsnü Beyin bir refikimiz tarafından avdet ettikleri yazılmışsa da henüz gelmemişlerdir.

Berlin'de geceler nasıl geçiyor?

Berlin'de eğlence hususunda ifratın en büyük kısmı balolardadır

Bilhassa bu sene Matbuatı ecnebiye cemiyetinin verdiği balo çok güzel olmuştur

Berlin, kânunuevvel 929

Bundan iki sene evvel «Berlin geceleri» diye yazdığımız mektuplar büyük bir alâka celbetmişti. Her taraftan aldığımız mektuplarda ve bir de memleketimizi ziyaretimiz esnasında karilerimiz tarafından buna devam olunması arzusu izhar olunmuştu. İstanbul'un ve Anadolu'nun sehhar yıldızlı seması altında gecelerini geçiren karilerimize, bu beş milyon nüfusa malik büyük nuranur merkezin hayatı umumisinden bazı parçaları gene sevdirerek okuttu-rabilirsek kendimizi uhtemize muhavvel vazifeyi ifa etmiş addedeceğiz.

Almanya, bir çok yazılarımızda tekrar ettiğimiz veçhile ifrat ve tefrit memleketidir. Ya her şey veya hiç bir şey buranın hayatında büyük bir rol oynar. Yazın seyahatler, teferrüçler içinde kış hayatı için yeniden kuvvet iktisabına çalışan halk, artık bunu gece âlemlerinde bütün manasile israfa çalışır. Baş döndürücü bir sür'atle çalışan ve her gün yeni bir teali yolu arıyan bu halk, şüphesiz ki eğlenmek için de bir hakka maliktir. Bunun en büyük sahai inkişafı Berlin'dir. Büyük sanayi âlemi erbabı ile bir çok zenginlerin ve bilhassa fazla miktarda ecnebilerin buraya vürudu, Berlin'i kış esnasında tamamen başka bir hale ifrağ etmektedir. Eğlence hususunda ifratın en büyük ciheti balolardadır. Dünyanın her tarafından buraya akan ecnebilerden işittiğimize göre, hemen hiç bir şehirde bu kadar fazla balo verilmemektedir. Balolar Almanya'nın çok an'anevî bir eğlencesidir. Bazan eğlence şeklini kaybetmesine rağmen bunda devam olunur ve her sene diğerine nazaran daha fazla bir inkişaf mevcuttur. Hemen her gece şehrin müteaddit yerlerinde onlarca, yüzlerce balolar verilmektedir. Bilhassa cumartesi akşamları denilebilir ki, şehrin her bir salonu cuşu raksan bir hale inkıtlâp etmiştir. Bundan iki gün evvelki cumartesi akşamı verilen balolardan bir kısmını tadat edersek daha büyük bir vüzuh elde etmiş oluruz: Matbuatı ecnebiye mümessilleri balosu, para biriktirenler balosu, spor muhitleri balosu, köpek besliyenler cemiyeti balosu, dullar balosu, bekârlar balosu vs. vs. Bizim toplıyabildiğimiz bu malûmatın yanında göze ilişmiyen daha pek çok balolar mevcuttur. Bu baloların bir kısmı çok resmî bir etiket dahilinde cereyan eder. Oraya gidenlerin kısmı azamı eğlencenin yanında başka bir gaye daha takip ederler: Aşinaları görmek, iş erbabı ile görüşmek ve bilhassa kendini göstermek. En yüksek telâkki ettiğiniz adamlardan en aşağısına kadar hiç kimse kendini az çok bu vasıflardan tecrit edemez. Bilhassa kendini göstermek ve kendinden bahsettirmek burada büyük bir sınıf halkın en başlı gayesini teşkil etmektedir. O akşamın bu bir çok baloları içinde en güzidesi, matbuatı ecnebiye mümessilleri balosu olmuştur. Almanya'nın Avrupa'nın vasatında her gün daha kuvvetli bir merkez olması burada bütün cihan matbuatını toplamıştır. İki ayni meslek ve fikir erbabının toplanıp ta bir cemiyet teşkil ettiği bu memlekette, bu kadar çok fazla matbuatı ecnebiye mümessillerinin bulunup ta bir cemiyet teşkil etmemesi itiraf edelim ki, garip bir hadise olurdu. Onun için dünyanın her tarafından gelen matbuatı ecnebiye mümessilleri burada mühim bir cemiyet teşkil etmişlerdir. Bu cemiyetin Almanya'da çok kuvvetli bir mevkii vardır. En büyük gazetelerin başmakalelerini yazan bu mümessillere Almanya Hariciye Nezareti ile matbuatı umumiye müdiriyeti büyük bir ehemmiyet atfetmektedir Almanya'nın sırrı muvaffakiyeti, kendine hariçte iyi bir propaganda ettirmek olduğundan bu cemiyete ehemmiyet vermesi kadar tabiî bir şey olamaz. Yalnız Berlin'de 1500 ü mütecaviz ecnebi muhabiri olmasına rağmen, bunların içinden seçilmiş en güzideleri ancak bu cemiyete dahildir, ve bunların adedi 170 i geçmez. Çünkü cemiyete girmek için hayat ve maişetini ancak gazeteden kazanmak şarttır. Almanya gibi çok pahalı bir memlekette akalli 750 lira maaş ile iyi bir muharrir bulundurabilmek her halde her gazetenin yapabileceği bir fedakârlık değildir. Bu muhabirler bir taraftan gazetelerini Almanya hayatından ve bilhassa siyasiyat ile iktisadiyatından haberdar ederken, diğer taraftan da burada mensup oldukları memleketlerin propagandasını yaparlar, ve bundan dolayıdır ki, tabi oldukları memleketin buradaki en büyük ricali tarafından çok fazla bir hürmet ve sühulete maliktirler.

Harici bilmek ve harice kendini bildirmek mecburiyetinde olan memleketimiz için de bunun nihayet takdir edilmesi çok şayanı temennidir. Berlin'in en mümtaz otellerinden olan Otel Adlon'da verilen bu baloda bir çok nazırlar, ecnebi devlet mümessilleri ve bilhassa tekmil matbuat erkânı bulunmuştur. Güzide tuvaletler ve rengârenk elbiselerle şa'şaadar mücevherata müstağrak hanımlarla, ruhu çok vecde getiren musikinin oynak nağmeleri altında dansederken, muhtelif masalarda birbirine yaklaşan mütefekkir başlar memleketin ve cihanın en büyük mesailini görüşüyor, fikirler teati olunuyor ve yarın için daha iyi bir anlaşmanın esasları kuruluyordu.

Mektubumuzu uzatmamak, ve siyasî âlemden ziyade burada her sınıf halkın tarzı güzarişi hayatını karilerimize bildirmek için buranın gecelerinden aldığımız intibaları diğer müsahabemizde bildirmeğe çalışacağız.

H. E.

Belçika kral ve kraliçesine karşı suikast hazırlığı

Brüksel 24 (A.A.) — İndependance Belge gazetesi Berieri ismindeki İtalyan anarşistin tevkifi münasebetile verdiği bir haberde Belçika Kralı ve Kraliçesine Prenses Maris Jose ile prens Humbert'in izdivaç merasiminde bulunmak üzere İtalya'ya yapacakları seyahat esnasında Milân'da bir suikast icrasına matuf bazı tertibatın ortaya çıkarılmış olduğunu bildirmektedir.

HEM NALINA MIHINA

Noel Gecesi!

Kendi bayramlarımız yetişmiyormuş gibi, bir de Noel gecesini tes'it etmek moda oldu.

Sarfettiği on kuruşun yedisini harice veren ve iflâs etmemek için azamî tasarrufa mecbur olan bizlere, bilhassa, alâkadar olmadığımız bu nevi takma bayramlardan hiç bir hayır gelmez! Noel Gecesi ne şahsımıza, ne de memleketimize en küçük faydası dokunmıyan muzır bir israf vesilesinden başka bir şey değildir.

Noel Geceleri, kesilen zavallı çamlara mı acırsınız; yoksa hepsi ecnebi metaı olan sürü sürü oyuncaklarla yenilip içilen şeylere verdiğiniz paraya mı acırsınız?

Noel bayramı gibi masraflı ve bizim için yabancı bayramlar, ancak müsriflerin bayramıdır. Türklere millî ve dinî hiç bir taallûku olmadığı için sırf eğlence, zevk, sefahat maksadı ile tes'it edilen bu çeşit yapmacık bayramları, nereye sarfedeceğimizi bilemiyecek kadar çok paramız olduğu zaman, belki tes'it edebiliriz. Yoksa İstanbul'un çeşme yalaklarında sefaletten ölen biçareler, zaruretten intihar eden harp malûlleri ve kulübelerinde aç yatan zavallılar varken avuç dolusu para sarfedip Noel bayramını tes'it etmek haramdır.

İflâs kararı verildi

[Birinci sahifeden mabait]

va açılmış olduğu malûmdur. Tevhit edilerek uzun müddettenberi rüyetine devam edilen bu dava, tarafeynin (18 kânunuevvel 929) tarihli bir sulhnameye istinaden feragatleri üzerine sukut etmiştir.

Fakat diğer taraftan Maryosera'nın alacaklılarından Kuyumcu Babayan Ef. tarafından ikame edilen ve ikinci ticaret mahkemesinde rüyet olunan iflâs talebi davası geçen pazar günü neticelenmiş ve mahkeme Maryosera'nın ilânı iflâsına karar vermiştir. Bu karar üzerine Maryosera'nın kaçmaması için derhal Vilâyetten Polis müdiriyetine malûmat verildiği gibi, mumaileyhin Şehremanetindeki matlubuna haciz vazedilmiştir.

Maryosera ile Şehremaneti arasında aktolunan sulhnamenin ne gibi esaslara müstenit olduğu henüz malûm değildir. Kuvvetli bir rivayete göre Şehremaneti Maryosera'ya (40,000) lira itasına muvafakat etmiştir.

Maryosera'nın ilânı iflâsına karar verilmesi üzerine bütün alacaklıları ikinci ticaret mahkemesine müracaatla masaya dahil olmağa müsaraat etmişlerdir. Dün mahkemece sindikler ve murakıplar tayin olunmuştur. Maryosera'nın piyasaya olan borcu bir buçuk milyon lira tahmin olunmaktadır.

Maryosera'nın ecnebi tebaası olduğuna ve hakkında iflâs kararı verilmiş bulunduğuna göre tevkifine lüzum görülmesi ihtimali kuvvetlidir. Meğer ki mahkemenin istiyeceği kuvvetli kefaleti ita eyliye bile!...

Enkaz altında kalanlar

Beziye 23 (AA.) — Kasırga neticesi olarak yıkıldığı bildirilen binaların enkazı altında 3 kişi daha bulunduğu anlaşılmıştır.

Tefrika numarası: 13

Mahmut Yesari

— O da, senin gibi cahil çocuk...

Nuran, topuklarının üstünde soldan geri etti:

— Geç kalmam... Geç kalmam!..

Koşa koşa locaya döndü:

— Sabiş, tahminim doğru çıkmadı mı?

— Hanımefendinin haline çok üzüldüm. İhtiyar, hasta kadın...

— Fakat kalkmak için ne kritik bir dakika intihap etmişti. Düşün, aşk sahnesinin en ruhlu, en heyecanlı yerinde idik, nasıl bırakırdım..

Durdu, göğüs geçirdi:

— Ah! İnce ruhlu, hassas yaratılmış olmak, ne felâket!

....

Perde arası, fuayyede dolaşıyorlardı; birden Nuran'ın rengi soldu, dudakları kireçleşti, sendeledi, Sabbeğ'in koluna dayandı.

— Ne oluyorsun Nora?

— Sus... Sus...

Sabbek'i telâş almıştı:

— Ne var?

Nuran, dudakları arasından:

— Söyliyeceğim tarafa, birdenbire bakma, dedi.

— Peki, söyle!

— Sağda, kumral saçlı, buva dö roz pantalonlu bir genç var. Merdivene yakın duruyor.

Sabbek, sahte bir kayıtsızlıkla başını, sağa, sola çevirmişti:

— Duğlas'a benziyen genç mi?

— Evet, evet... «Valantino» mun arkadaşı! Turhan Tahir Bey!...

— Fakat «Valantino»ya benzer birini göremiyorum.

— O yok... Belki de var... Kim bilir nerede?

— Bununla konuşuyor musun?

— Tanıyorum. Hem epeydir tanıyorum ama, «Valantino»mun arkadaşı olduğunu bilmiyordum. Geçen gün, Perihan'ın evinde, Haldun'la hep bir arada çıkarılmış fotograflarını gördüm.

— Bize doğru geliyor. Ne yapacaksın?

— Bilmem!

— Çocuk musun Nora?! Fırsatı kaçırma... Temkinli dur...

Turhan Tahir Bey, onlara yaklaşmıştı; kibar salon adamı roloûnü oynıyan bir sinema artisti «etiketi» ile iğildi, iki kat oldu:

— Bonjur Nuran Hanım!

— Bonjur Turhan Bey!

Nuran'ın, tereddütten zyade toy bir cesaretle titriyerek uzattığı eli, parmak uçlarından öptü.

— Size, arkadaşım Sabiş'i takdim edeyim...

Sabbek'e:

— Turhan Tahir Bey, dedi.

Turhan Tahir Bey, aynı hürmetkâr vaziyette tekrar iğildi ve Sabbek'in bir sinema jesti ile uzanan eline de aynı «etiketli buse» yi kondurdu:

— Müşerref oldum Hanımefendi.

Nuran, mendilini ağzına götürerek, öksüre öksüre sesini akorda uğraşıyordu:

— Ne tesadüf Turhan Bey! Siz, burada!?

Turhan Tahir Bey, kulisten yüzünün boyasını silmeden sokağa fırlamış acemi figüranlara benziyen, sülük bıyıklı, uzun favorili, pişmiş ayva renginde pantalonulu çividi mavi ceketli «sarî» gençlerden biridi.

Ellerini, ceketinin yan ceplerine sokmuş, dizlerini büküyor, iskarpinlerinin kâh burnunu, kâh topuğunu kaldırıp yere sürterek, hayalî bir musikiye tempo tutuyordu:

— Bu kış, lig maçlarını, boks şampiyonlarını muntazaman takip ettim... Hakikaten çok sansasyonel oldu! Sinemaları pek frekante edemiyorum. Sizleri, stadyumda da hiç göremedim! Artık, deniz mevsimi başlıyor, Nuran Hanım... Bu sene, iyiden iyi kafama koydum, yarışlara gireceğim. «Paddle boat» la antrenman yapıyorum!

Sabbek, göz kuyruğile Nuran'a bakıyordu. Nuran, sağ kaşını kaldırdı, sol gözünü yumar gibi yaptı, dudağını büktü:

— Ben de anlamadım! Demek istedi.

Turhan Tahir Bey, iki genç kızın işaretlerini görmüyordu; o, muntazam fasılalarla ellerini ceketinin ceplerinden çıkarıyor, parmaklarının uçlariyle şakaklarını düzeltiyor, avuçlarile parlak saçlarına soğuk ütü yapıyordu.

Uzun favorilerinden memnun, sülük bıyıklarından memnun, bol paçalı buva dö roz pantalonundan memnun, çividi mavi ceketinden memnun, bileğindeki ince altın zincirden memnun, sesinden memnun, aldığı tavırlardan memnun, hayatından memnun... Anlatıyordu:

— Padel botu (Paddle boat), bizim Harun yaptı. Gayet basit bir şey, yalnız iyi hesaplamak lâzım... Müvazeneyi bulmak mes'ele... Harun, hataya düşmedi, çok muvafık bir eser... Evvelce, iki çifteye girmeği düşünüyordum; ekip tamammış! Hep sıvıryada çalıştığım halde, üç çiftede pruvaya razı olmuştum, yedeğe bırakıldığımı görünce çekildim... Zaten hamladan da pek emin değildim, «style» i bozuk... Serdümeni de pek gözüm tutmuyordu. Paddle boat'la rekor kıracağız... Bostancı'da bizim köşkün önünde nefis bir plâj var...

— Mabadi var —

HİKÂYELER

50 lira

Sabir B. yavaş yavaş yazı odasına girdi. Karanlık bir geceydi. Etrafta derin bir sükût hüküm sürüyor. Evin içinde herkes uyuyordu.

Maroken koltuğa oturduğu zaman 20 senelik hayatı birden hatırasında canlandı.

Başlangıç şirketine 35 lira maaşla girdiğinin üzerinden tam 20 sene geçmişti.

Altı ay sonra müdür onu odasına çağırıp ta hizmetinden memnun olduğu için aylığını elli liraya çıkardığını söylediği zamanki helecan ve sevini aynen duyabilse ne bahtiyar olacaktı.

Keşke o halde kalsaydı... Fakat talii yardım etmiş şirketten Mahir Beyin yazıhanesine geçmiş, ortak olmuş ve ansızın şeriki ölünce yalnız başına bütün işleri çevirmeğe başlamıştı.

Zekâsı, tecrübesi ve girginliği sayesinde çok sürmeden büyük bir müteahhit, meşhur bir zengin oluverdi.

Servetinin mühim bir kısmını harpte ve mütarekedeki borsa temevvüçlerinde kazanmıştı. Onun için hava oyununun âdeta bir âşıkıydı. Maamafih Sabir B. bu gayri tabiî ticaretten kazandıklarını başkaları gibi har vurup harman savurup yememişti.

İyi bir ev yaptırmış, muntazam döşemiş, dayamış, kendi halinde bir kadınla evlenmiş, çoluk çocuk sahibi olmuş, bir iki defa Avrupa'ya seyahat etmiş, servetinin kendisine bahşettiği huzur ve refahtan akıllıca, usulca istifadeler temin eylemişti.

Fakat her şeyi mevcut, varidatı muntazam olduğu halde borsa oyunundan bir türlü vaz geçmiyordu.

Onun için bu bir eğlence, bir spor ve bütün kazanç hırslarını tatmin eden bir kumardı...

* * *

Heyhat, İngiliz lirasının son yükselişinde yanlış bir ümit ve tahmin neticesi varını yoğunu sterline yatırmış, hükûmetin aldığı tedbirler neticesinde bu mağrur Anglosakson kâğıdı birdenbire sukut edince müflis vaziyetine düşmüştü.

Yarın öbür gün bonolarının müddeti gelince hiç birisini ödeyemiyecek, alacaklılar tabiî evini, eşyasını haczettirecekler, karısını, çoluğunu, çocuğunu sokağa attıracaklardı.

O faciaları görüp yüreği parça parça olmaktansa bir an evvel bu dünyadan çekilip gitmek her halde daha hayırlıydı.

İşte hayatına nihayet vermek kararıledir ki karısının koynundan yavaşça sıyrılmış, ayaklarının ucuna basa basa yazı odasına gelmişti. Çekmeceden çıkarıp masanın üzerine koyduğu siyah Bravnik tabancası solgun ay ışığında büsbütün korkunç bir şekil almıştı.

Ölmeğe karar vermiş bütün insanlar gibi asabı gerilmiş, kalbi sıkışmış, nefesi darlaşmıştı. Derhal koşup pencereyi açarak biraz serin hava teneffüs etmemiş olsaydı beynine kurşun sıkmıya hacet kalmadan ölüp gidecekti.

Durgun Marmara'ya, yüksek evlerin, kubbelerin, minarelerin vehim verici gölgelerine dalgın dalgın baktı.

Soyunurken her akşamki gibi çıkarıp yazıhanenin üstüne bıraktığı cüzdanını eline aldı, evirdi, çevirdi, içini karıştırdı.

Ne tuhaf şey... Orada tek elli liralıktan başka bir şey kalmamıştı.

Yirmi sene evvel bütün bir aylık mesaisini sevine sevine bu kâğıt parçasını kazanmağa tahsis ederdi. Halbuki şimdi ne işine yarardı? Hiç... Dağlar kadar borcu ve ayda bin lirayı aşan masrafı vardı.

Elli liralığı titrek, asabi parmaklarile lüzumsuz bir paket kâğıdı gibi buruşturup sokağa fırlattı. Artık büsbütün muvazenesini kaybetmiş, beyni dumanlanmıştı. Pijamasının yakasını çözdü, gömleğini sıyırdı. Sol tarafında hürriyetine kavuşmak istiyen bir kuş gibi çırpınan bir mahlûk vardı. Bu kalbiydi..

Sabri B. tabancasını oraya dayadı ve çekti...

* * *

Sabık tramvay biletçisi Fahri Efendi Şişli deposundan meyus ve ümitsiz dönüyordu. Bir ay evvel enspektör muavininin haksız bir raporu yüzünden üç ay açığa çıkarılmıştı.

Aradasırada yedek biletçi olarak kullanılmak üzere gece saat ikilere kadar depoda bekler, ancak haftada bir sıra gelirse 110 kuruş yevmiye alır, karısının ve ihtiyar annesinin nafakasını bununla temin ederdi.

Bu gece, hafta içinde, saat ikilere kadar bekleyip te nöbete girmeden döndüğünü altıncı gündü.

Bitkin ve harap yürüyor, âdeta sürünüyordu. Birden ayağının ucunda tuhaf bir hışırtı duydu. Yırtık ayakkabısının deliğine buruşuk bir kâğıt takılmıştı.

Elektrik fenerinin altında bunu kundurasından sıyırıp atmak için iğildiği vakit gözleri bulandı. Bu, parıya benziyordu. Aman yarabbi... Hem de elli liralık...

Acaba rüya mıydı? Parmağını ısırdı, baktı. Acıyordu... O halde hakikat...

Hakikat ve ne saadet... Yarın, çoktan beri özledikleri bir et yemeği, âlâ bol yağlı bir pilâvla tıka basa karınlarını doyurabileceklerdi. İki aydır biriken evin aylığını da ödiyecekti... Kendine ayakkabı, karısına entari, annesine ilâç alacaktı. Dahası var...

Altlarındaki yatağı, mutfaktaki tencireyi satmadan bir ay da gül gibi geçineceklerdi. Yarım saat evvel hiç bir işine yaramadığı için asıl sahibini intihara sürükliyen elli lira tesadüfen geçtiği elde üç kişinin hayatına yeni yeni ufuklar açıyordu.

Ahmet Hidayet

Giresun'da
Yol faaliyeti çok ilerliyor
Vali Rami Bey yol işlerinde canla başla çalışıyor

Giresun 24 (Hu. Mu.) — Giresun'da imar faaliyetine ehemmiyetle devam edilmektedir. Giresun'un kıymetli Valisi Rami B. cidden canla başla çalışmaktadır. Bu sene fındık mahsulü çok az olduğundan vaziyeti iktisadiyemiz rahnedar olmuştu. Vali B. bundan mütevellit buhranın izalesi ile de uğraşmaktadır.

Trabzon şosesinin bu sene ikmal edileceği tahmin olunuyor. Feyezandan yıkılan İpiye köprüsünün tamiratını müteakıp şosenin küşat resmi yapılacaktır. Ahali ve tacirler şimdiden otomobil ve kamyonla Tirebolu'ya, Görele'ye ve Trabzon'a gidip gelmektedir. 110 kilometrelik bu yol üç buçuk sene zarfında yapılmıştır. Ordu yolu 27,5 kilometredir. Bu yol iki sene evvel ikmal olunmuştur. 90 kilometrelik Karahisar şosesi bu sene mükemmelen tamir olunmuştur. Vilâyet yolları kâmilen ikmal edildiğinden nahiye yollarile köy yollarına başlanmıştır. Ordu şosesine şube olarak Buluncak nahiye merkezinden dahile Tepepomo'ya doğru köylüler tarafından köy kanununa tevfikan on sekiz kilometre şose yapılmış yedi kilometre kalmıştır. Abdal merkezinden Pozot'a doğru on beş kilometre yol yapılmıştır. Keşap nahiye merkezinden Vanahit deresinin her iki sahilinden yirmişer kilometrelik yollar açılmasına başlanmıştır. Köylüler bu yolların açılmasından son derece memnundurlar. Harşitdere yolu on kilometre kadar ilerledi. Kürtür - Görele dere yolu yirmi beş kilometreyi geçti. Karahisar tariki kışın kapanmaktadır. Aksu dere yolu yaz, kış işlediğinden bu yolun açılmasına karar verilerek işe başlanmıştır. Gelecek sene son baharında 45 kilometrelik kısmı Dereli nahiye merkezine kadar ikmal edilmiş olacaktır. Üç sene sonra ikinci ve fakat yaz, kış işler bir Karahisar tariki vücude getirilecektir.

Tasarruf günü

[Birinci sahifeden mabait]

toplanışta bulunmakla, hayatımın müstesna bir gününü yaşamış olacağım.

Bankamız, bununla iktifa edecek değildir; memleketin en hücra köşelerine kadar halkın tasarrufa alışmasını temine çalışacaktır.»

Yerli malına rağbet

Ankara 24 (Telefonla) — Yerli mallarımız arasında bulunan giyecek eşyasının ihtiyaca tekabül edecek derecede temini için İktisat Vekâleti Müsteşarı Millî fabrikalar müdürleriyle müzakere etmektedir.

Millî tasarruf cemiyeti bütün sefaretlere gönderdiği tezkerede, bulundukları memleketlerde millî tasarrufun ne suretle yapıldığını sormuştur.

Millî tasarruf cemiyetinde

Millî İktisat ve tasarruf cemiyetinin İstanbul şubesi bir kaç güne kadar faaliyete geçecektir. Şube heyeti idaresine intihap olunan 5 zatın ismi dün cemiyetin merkezine bildirlmiştir. Merkezden bugün cevap gelecek ve hemen Vilâyette muamelesi ikmal edilerek perşembe günü ilk içtima aktedilecektir. Cemiyetin ilk mühim faaliyetlerinden biri cemiyete aza kaydıdır. İstanbul'dan cemiyete binlerce aza kaydedileceği muhakkak addedilmektedir.

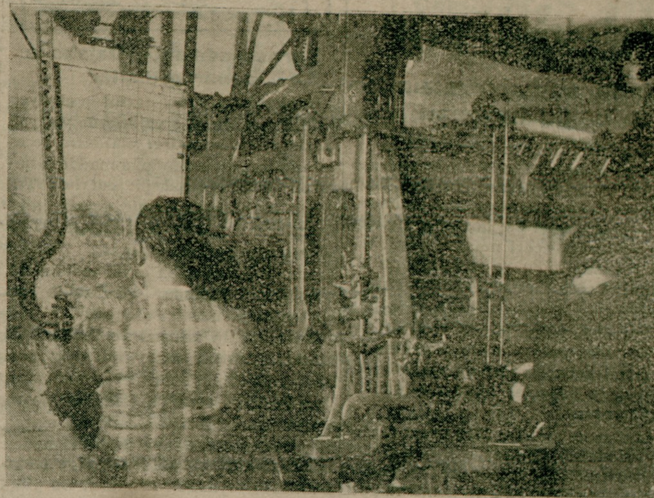
Cemiyetin nizamnamesi tabedilerek her yerde tevzi olunacaktır.

Muhtelif yerlerde konferanslar verilecektir.

Yerli Mallarımızı Tanıyınız

Bir trikotaj ve brode fabrikası

Hacı Hüseyin mahtumlarının fabrikalarında hem dayanıklı, hem güzel mallar yapılıyor

Trikotaj fabrikasındaki brode makinesi

Halkımıza yerli mallarını tanıtmak için tetkik ettiğimiz fabrikalar arasında iki kardeş olan Zeki ve Hamdi Beylerin idaresindaki Hacı Hüseyin mahdumları Trikotaj ve broderi fabrikasının mamulâtı üzerine vatandaşlarımızın nazarı dikkatlerini celbederiz.

Küçükten, ufaktan başlıyarak çorap, fanile ve sair trikotaj işleri memleketimizde yerli bir sınaat halini almadan evvel her sene Avrupa'ya milyonlarca liramız akıp gidiyordu. Şimdi ise bu çeşit malların ithalâtı fabrikalarımızın rekabeti sayesinde pek azalmıştır. Ve bu yerli mallarımızın Avrupa'dan gelenlerden hiç te farkları yoktur.

333 senesinde 30 küçük makine ile işe başlıyan bu fabrika şimdi tamamile yeni trihotaj ve işleme makineleri ile techiz edilmiş bulunuyor. Büyük iki tezgâhtan beheri bir günde beşer yüz işçinin çıkarabileceği işi yapmakta ve imalât ücretlerinin bu sayede tahfifi yani bin kişinin yapacağı bir işi bu iki makinenin yapıvermesi mamulât fiatının rekabeti temin eyliyecek bir dereceye düşmesini mucip olmaktadır.

Fabrikada her iş makinelerle görülmekte, masuraları makineler yapmakta velhasıl o güzelim mamulât hep bu harikulâde makinelere yaptırılmaktadır. Fabrikanın sureti daimede içinde çalışan amelesi ellidir. Hep Türk'tür. Hatta en dakik olan broderi makineleri bile Türk ustaların elindedir. Yalnız bu fabrika trikotaja ait dikiş işlerini fabrika haricinde 100 kadar Türk ailesine vererek onlara da ayrıca el emeğinden mütevellit bir kazanç, bir maişet yardımı temin eylemektedir.

Fabrikanın Bursa'nın ipekli kumaşları üzerine yaptığı broderi işleri her şeyi en zor beğenenlerin bile zevklerini okşıyacak derecede güzeldir. Ve daha sonra elinizde bulunan bir top ipek ve yahut yün kumaş üstüne istediğiniz bir rseimde tezyinat yaptırabilmeniz de ayrıca bir zevk mes'elesidir.

Fabrika sahipleri diyorlar ki:

«—Biz münhasıran iyi ve yüksek kıymetli iş çıkarıyoruz. Maksadımız bu çeşitler üzerine Avrupa'dan kesretle ithal edilen mallarla rekabettir. Sarfiyatımız umumiyetle dahildedir. Bize 460 kuruşa mal olan bir şeyin 500 kuruşa satıldığını söylersek ne kadar ucuz verdiğimiz anlaşılır. Hatta bazı mağazalar bizim broderi işlerimizi Avrupa malıdır diye satıyorlar.»

Tetkikatımız neticesinde anladık ki hükûmet müessesatı sınaiyemize yardım ediyor. Meselâ Teşviki sanayi kanunu yerli mallarımızı arttırmak için çok iyi maddeleri ihtiva etmektedir.

Ancak Teşviki sanayi kanununun bahşettiği bazı muafiyetlerden sonra fabrikalarımızın mallarından muamele vergisi alınması bazı hallerde ve bazı mallarda rekabete imkân bırakmıyor. Öyle zannediyoruz ki yerli mallarımızın tamimini istediğimiz bir sırada onların üzerlerindeki hafif veya ağır yükleri de, malî teklifleri de azaltmak lâzımdır.

Hacı Hüseyin mahdumları fabrikasının mamulâtı şunlardır: Caket, yelek, kazak, manto, rop ve bilûmum çocuk konfeksiyonları, broderi kısmında da ipekli, yünlü, pamuklu kumaşlar üzerine bilûmum işlemeler.

Emin olunuz ki bu mallar çok zariftir ve çok dayanıklıdır. Trikotaj işleri pek sağlamdır. Muhakkak iki sene kullanılır. İstediğimiz şey, vatandaşlarımızın rağbetidir. Dikkat ediniz, paramız dışarı gitmesin.

VUKUAT

Cerh vak'aları

Kendini yaralıyan sarhoş

Köfteci Hüseyin isminde bir adam dün gece saat üçte körkütük sarhoş olarak Çenberlitaşta oturan Çarpık Şükriye namile maruf kadının evine gitmiş ve bıçağını çıkararak kapıyı açması için bağırmağa başlamıştır. Bunun üzerine Şükriye haykırmağa başlamış, biraz sonra kapıyı açtığı zaman Hüseyinin kanlar içinde yattığını görmüştür. Hüsey'nin sarhoşlukla yere düştüğü ve kendi bıçağiyle kendini yaraladığı anlaşılmıştır.

Metruk bir çocuk bulundu

Nuruosmaniye'de Mahmutpaşa camii avlusunda metruk bir çocuk bulunmuştur. Çıplak olarak bir beze sarılan ve bir iki aylık bulunan çocuk Darülâcezeye teslin edilmiştir.

Otomobil kazaları

Metruk bir çocuk

544 numaralı otomobil Gümüşsuyu caddesinden geçerken amele Salihe çarparak bel kemiğini ezmiştir.

Otomobil kazası

Şoför Tevfik'in idaresindeki 808 numaralı otomobil Galata'da Topçular caddesinden geçerken İsak isminde birine çarpmış ve yaralanmasına sebebiyet vermiştir

Kavgalar

Köpekler toplanırken

Emanet çöpçülerinden Veli, Tevfik, Akif ismindeki çöpçüler dün Fatihte boş gezen köpekleri yakalıyarak Şişli hayvan hastanesine naklederken Ziya ve Rıfkı isminde iki adam köpeklerin kendilerine ait olduğunu iddia etmişler ve kavgaya başlamışlardır. Köpeklere sahip çıkan Ziya, Rıfkı ve Ali çöpçülerden Veli çavuşu dövmüşler kavgaya müdahale eden zabıtai belediye memuruna da hakaret etmişlerdir.

Müteferrik

6 el silâh

Üsküdar'da Köftedede mahallesinde Parmakkapı sokağında oturan arabacı Behçet dün gece iyiden iyiye sarhoş olmuş ve birbiri arkasına 6 el silâh atmıştır.

Bir amelenin iki parmağı koptu

Limanımızdaki İtalyan Semiramis vapurunda çalışan Hüseyin Mustafanın dün iki parmağı halatın altına sıkışmış ve kopmuştur.

Mangala düşen çocuk

Hasköy'de Kiremitçi mahallesinde oturan sütçü Bulgar tebaasından Varnalı Apostolun iki buçuk yaşındaki Sofi ismindeki çocuğu odada otururken mangala düşmüş, elleri ve yüzü tamamen yanmıştır.

Bir balıkçının cesedi

Bir iki günden beri ortadan kaybolan Ada'da mukim Yunan tebaasından 44 yaşında Mihal oğlu balıkçı İstirati'nin cesedi Heybeli bahriye mektebi önünde denizden çıkarılmıştır. Cesedin üzerinde zuhur eden bir mektup ta İstirati'nin hastalıktan intihar ettiği anlaşılmıştır

Gözünü çıkarmamış!

Geçen günkü nüshamızda Göztepede Reşat Efendi isminde birinin kavga ettiği eniştesinin gözünü çıkardığı yazılmış ise de bunun adi yaradan ibaret olduğu anlaşılmıştır.

Yangında yanan Mm. Mari'nin paraları

Evvelki akşam Galatasaray'da bir apartımanda yngın çıkmış ve apartımanın müsteciri Madam Mari de alevler arasında yanmıştır.

Bu yangın tahkikatına devam edilmektedir. Yangında yanan Madam Mari'nin iki torba gümüş mecidiyesi ile üç bin lira kadar evrakı naktiyesi bulunduğu ve bu parayı kurtarmağa çalışırken alevlerin arasında kaldığı söylenmiş ise de, bunun doğru olmadığı, hatta Madam Mari'nin muhtelif yerlere borcu da olduğu anlaşılmıştır.

Yangın mahalline zabıtaca nöbetçiler bırakılmıştır.

Dün akşam Şehremanetince enkazın hafriyatına da başlanmıştır.

Memleket haberleri

Trabzon polis müdürlüğü

Trabzon polis müdürlüğüne Kars polis müdürü Bahri B. tayin edilmiştir.

Otomobile hücum eden haydutlar

Bir kaç gün evvel Erzurum'dan gelen bir otomobil Hacı Mehmet mevkiinde haydutlar tarafından durdurulmak istenmiş ise de şoför sür'ati artırarak kaçmıştır.

Kızının katili

Urfa'da fazla başlık veren bir adama varmak istemiyen Gölpinar karyesinden Fatma'yı babası öldürmüştür.

İzmir'de haydutlar

İzmir gazetelerinin yazdığına göre Basmahaneden geceliyin geçen şimendifer memurlarından Mustafa Ef. üç haydut tarafından soyulmuştur.

Zelzele

Muğla'da üç gün evvel gece saat üçte şiddetli bir zelzele olmuştur.

Meram'da otel

Konya'nın en güzel sayfiyesi olan Meram'da belediye tarafından bir otel yapılacaktır.

Okuma odaları

Konya Maarif idaresi şehirde erkek ve kadınların okumaları için odalar açılmasına karar vermiştir. Bu odalarda her türlü kitap, gazete ve mecmualar bulunacaktır.

Bir batında 4 çocuk

Alâiye'de bir kadın bir batında 4 çocuk doğurmuştur.

10000 liralık ihtilâs

Seyrisefain idaresinin Samsun acentası Sırrı Beyin 10000 liralık bir ihtilâsı bulunduğunu Samsun gazetesi yazıyor.

Giresun Borsasında

Bu sene Giresun ticaret ve fındık borsasında ağustostan teşrinisani nihayetine kadar (425,485) okka tombul fındık, (10230) okka sivri fındık, (20168) okka iç fındık, (3100) okka ceviz, (1000) okka ceviz içi, (23000) okka mısır satılmıştır.

Arkadaşını öldüren mürettip

İzmir'de Hizmet gazetesi mürettiplerinden Yusuf Ef. arkadaşları ile kafayı tütsülemiş ve sevdiği bir kızın ismini ağzına aldı diye Selanik muhacirlerinden 18 yaşında Halil'i bıçakla vurup öldürmüştür.

İzmir ressamlarının içtimaı

İzmir ressamları vali Kâzım Ps. nın riyaseti altında toplanmışlar ve halılarımızda kullanılan resimlerin temini mükemmeliyeti için kararlar vermişlerdir. Vali Kâzım Ps. nın halı resimlerine dair yakında bir eseri de intişar edecektir.

Yerinden oynıyan kayalar

İzmir'de asansörün üst kısmı binasında ki kayaların yağmurlardan oynıyarak iki büyük kaya parçasının asansör makine dairesine düşüp arasını tahrip etmesi üzerine o civardaki evlerin tahliyesine başlanmıştır.

Meğer deli imiş

İzmir'de Hatuniye camiinde şapka aleyhinde bir hutbe okuyarak halkı hükûmet aleyhine tahrike teşebbüs eden posta memurlarından Cemal Nadir Ef. nin korkunç bir deli olduğu anlaşıldığından İstanbul emrazı akliye hastanesine gönderilecektir.

Osmaniye'de feci bir cinayet

Osmaniye'de 17 yaşında orta mektep talebesinden Elhan isminde bir kız istasyon civarında 9 yerinden bıçakla yaralanarak öldürülmüştür. Bunun biraz ilerisinde yine bir kadın cesedi görülmüştür. Her iki cinayetin ayni adamlar tarafından ika edildiği zannı kuvvetlidir. Katillerin kim olduğu ve ne maksatla bu cinayeti irtikâp eyledikleri bilinmiyor. Zabıta henüz faillerin kim olduğunu bulamamıştır.

Limanda

Bugün gelecek vapurlar

Vapurun ismi	Bandırası	Geleceği liman
İndebolu	Tür.	Mersinden
Umbria	İta.	Cenovadan
Patris II	Yun.	Marsilyadan
Klio	Fel.	Amsterdamdan
Kufra	İng.	Liverpoldan
Mançuryan	„	„
Kaldea	İta.	Batumdan
Çar Ferdinant	Bul.	Varnadan

Bugün gidecek vapurlar

Vapurun ismi	Bandırası	Gideceği liman
Konya	Tür.	Mersine
Diana	İta.	Tryesteye
Tadla	Fr.	Marsilyaya
Raşit	İng.	İskenderiyeye
Yumo	Alm.	Hamburga
Sorrento	İng.	Londraya
Abbazya	İta.	Köstenceye
Sakarya	Tür.	Hopaya

Tekin değil!

Bir eve "cinler" imzalı bir tehdit mektubu bırakıldı

Fatih'te Çarşamba'da Beyceğiz mahallesinde garip bir vak'a olmuştur.

Bu mahallede bir evde rüsumat muhafaza memurlarından merhum Mehmet Ef. nin ailesi ile kain biraderleri veHafız Hanım isminde bir kadın oturmaktadır. Hafız Hanım geçen gün evin kapısında anahtar deliğine bükülerek sokulmuş sarı bir kâğıt bulmuştur.

Bu kâğıdın içinde yeni harflerle yazılmış şu mektup okunmuştur:

«Evinize geldik, iltifat görmedik, iki güne kadar evi teslim etmediğiniz takdirde akibet fena olur.» İmza: Cinler

Aile efradı bunu bir komşunun muzipliği addederek ehemmyet vermemiş ise de bir iki gün sonra bir kâğıt daha bulunmuştur.

Gene «Cinler» imzası ile yazılan bu ikinci mektupta da evin iki gün zarfında tahliye edilmediği takdirde aileden birinin, kapının eşiğinde kanının akacağı bildirilmiştir.

Bunun üezrine evde bulunanlar tarafından mes'eleye ehemmiyet verilerek zabıtaya müracaat edilmiş ve tahkikata başlanmıştır.

Yeni eserler

Matbuat hatıralarım

Ahmet İhsan Bey üstadımız, 1888 den 1923 e kadar olan gazetecilik hayatını, « matbuat hatıralarım » namı altında kitap halinde neşre başlamıştır. Nefis bir surette tab ve neşrettiği birinci cilt 1882 den 1908 e, yani meşrutiyetin ilânına kadardır. Ahmet İhsan Beyin bir resmile müzeyyen oln bu eseri karilerimize tavsiye ederiz.

Cinayet

Bir sıvacı karısının sevgilisini öldürdü

Dün öğleden sonra Karaköy'de Erzincanlı iki hemşeri arasında bir kavga olmuş ve Erzincanlı Ferhat, hemşerisi Mehmet Ali'yi öldürmüştür.

Fındıklı'da Dereiçi'nde 14 numaralı evde oturan sıvacı 44 yaşında Ali Ferhad'ın Emine isminde genç ve güzel bir karısı vardır. Kabataş'ta hamallık eden Mehmet Ali Emine ile bir kaç defa görüşmüş ve iddiaya nazaran Emine'yi iğfal etmiştir. Karısının iğfal edildiğini anlıyan Ferhat büyük bir teessüre kapılmış ve dün saat 15 te Mehmet Ali'yi böğründen cerh ve katletmiştir. Katil kanlı bıçağiyle yakalanmış ve tahkikata müddeiumumilik vazıyet etmiştir.

Bu günkü hava

Kandilli rastanesinden verilen malûmata göre , tazyik, dün sabah saat 7 de 764 ve 14 te 763 tü.

Rüzgâr mütehavvil esmiş, sür'ati saniyede 5 metreye kadar çıkmıştır.

Hararet ise azamî 10, asgari 7 derece idi.

Bugün rüzgâr gene mütehavvil esecek, hava bulutlu olacaktır.

Trabzon'dan İstanbul'a kadar!

Karadeniz'in muhtelif iskelelerine uğrıyan Karadeniz vapuriyle güzel bir seyahat

İşte ben de Gâvei Zalim'in bindiği «Karadeniz» vapurundayım. Vapurumuz ağır yürüyor.. Koyu siyah suların üzerinde beyaz köpükler çizerek sallanıyoruz. Pulathane limanı imdadımıza yetişti.. Bu bozuk havada vapura arkadaşını teşyie gelen Pulathane'nin çok genç kaymakamı bize saatlerce memleketin vaziyetini neş'e ile anlattı.

***

Sabah erken Giresun'dayız.. Senede 15,000,000 liralık fındık veren bu zengin memleket bu senenin çok şiddetli kışından yanmış, kavrulmuş. Elem ve sıkıntı içinde... Biraz dışarı çıktım. Cuma tatili münasebetile her taraf tenha ve dükkânlar kapalı idi. Yarım saatten fazla durmadım. Tekrar vapura döndüm. Bütün kalbimle temenni ettim ki bu seneki mahsul bu şirin yurdun yüzünü güldürsün..

***

Çok tenha vapurumuza Samsun'dan epi yolcu girdi, ben de bir kaç saat için Samsun'a çıktım.. Bindiğim ufacık motörün sahibi benim Cumhuriyet muhabiri olduğumu biliyormuş!

Efendi' - dedi - sen bizim misafirimizsin, sen gazetecisin, milleti uyandırmak için çalışanlara ikram etmek borcumuzdur, bizim ikramımız da bu olsun, para verme! Israrım boştu. Teşekkür ettim. Motörcü anlatıyordu.. Efendi Allah millete, Cumhuriyete zeval vermesin, Allah büyük Gazimizin bir gününü bin etsin, ben bu kırk yaşından sonra yeni yeni harfleri öğrendim, bak sizin gazeteyi de okurum, ve koynundan bir (Cumhuriye) çıkardı. Parmağını gazetemizin kırmızı başlığı üzerine koymuş diyordu ki:

«— Ha bu yok mu, ha bu kırmızı yazıyı (Cumhuriyet) diye okuduğum gün sevincimden çıldıracağım geldi!..»

Ah! Ne olurdu bu yeni okumayı öğrenen temiz yürekli kayıkçının okuma aşkı hepimizin kalbinde olsa...

***

Samsun'dan sonra vapurumuzun uğrıyacağı iskeleler Sinop ile İnebolu idi. Ceddimin memleketi olduğu halde geçen sene bir defa gördüğüm Sinob'a gece yarısından sonra uğrıyacaktık. Hakikaten saat dörde doğru Sinop limanına girdik. Bir çok tütün denklerini alarak sabah çok erken hareket ettik.

Bir zamanlar kereste, tütün, balık, üzüm ve şarap ihracatı ile meşhur olan Sinop gene bu servetlerin tabii bir iskelesidir. Bilhassa Sinop limanının garp koyu adeta balık sürülerinin toplanış yeri olduğunu mütehassıslar söyliyorlar. Bilmem ki memleketimize para sokmak için,, parasızlıktan kurtulmak için bu teşebbüslere ne vakit girişilecek? Sinobun yanı başındaki Gerede'nin bir zamanlar tekmil İstanbul'un nefis şarabını temin eden meşhur bağlarının harabelerini geçen sene görmüştüm.

***

Güzel İnebolu'ya çıktım. Buranın denizi her zaman sert. Ben de çok deniz seyahatlerime rağmen çok korkuyorum. Yanımda çok sevdiğim ve çok şen, her zaman neş'eli Samsun - Sivas demir yolları müdürü mühendis Yakup Bey var. Dalgaların içine batıp çıkan ufak motörün içinde ben korkumdan sararırken, o kahkahalarla benim korkumla eğleniyordu.

İnebolu, yazın da, kışın da her zaman bir güzel çehre gibi insanın kalbine ferah ve neş'e veren bir memleket. Vapurumuz, İnebolu'dan binlerle sandık elma aldı. Bu elma mes'elesi de tetkike değer ve mühim bir iştir. Yalnız Vuna iskelesinden senede 30,000 sandık Fatsa, Ünye, İnebolu, Ordu ve Trabzon iskelelerimizden senede asgarî 200,000 sandık yani asgarî 20,000,000 okka ihraç edilen elmalarımızın ekserisi tahta sandıklarının parasına bedava İskenderiyye piyasasına sevkediliyor. Bu satışı ıslah etmek, organize etmek çok lâzımdır.

***

Pazartesi saat iki, Karadeniz'den, Boğaza giriyoruz. Dünyanın bu en güzel parçasını bilmem neden bin defa gören, bile gene bu tabiat güzelliğini iştiha ile seyre koşuyor.. Her güzeli görmekten bıkmıyan göz, her güzele bakmaktan bıkmıyan gönül gibi boğazın bütün aşıkları hep geminin yukarı salonuna toplandık.

— İşte! İstanbul!

A. Fuat

Cumhuriyet
Baş muharriri YUNUS NADİ
Telefon
Nushası her yerde 5 KURUŞTUR

Halk sütunu

[Her kariimizin vazih imzalı şikâyet ve müracaatı bu sütunda mutlaka mevzuu bahs olur. Ancak mektuplar geldiği tarihe nazaran sıraya tabi tutulur. Mektupların mutlâka kısa olması ve kâğıdın yalnız bir tarafına yazılması lâzımdır.]

Muktedir bir şoför diyor ki

Geçen pazar günü saat iki buçukta Kadıköy Altıyolağzı'nda Seyrüsefer memurları gelen geçen bütün otomobilleri tevkif ile frenleri muayene ediyorlardı. Bu meyanda ben de (605) numarada mukayyet hususî otomobil ile oradan geçerken beni de çevirdiler. Ben de kendilerine otomobilin direksiyonunu terkederek yanındaki mahalle geçtim. Mühendis Fethi B. olduğunu öğrendiğim zat otomobili elli altmış metro götürerek frenleri sıkıştırdı ve otomobilin derhal durmadığını söyliyerek seyrüsefer memurlrına plâkaları sökmek üzere emir verdi, bu memurlar derhal numaraları sökmeğe koyuldular. Ne yapıyorsunuz, dediğim halde mühendisin emri vardır, sizin frenler bozunktur, iyi tutmıyor, numaralarınızı sökeceğiz, dediler.

İşte raporunuz da hazırdır diyerek, numaramı kaydettikleri bir de rapor gösterdiler. Frenlerimin sureti kat'yyede sağlam ve kuvvetli olduğunu mühendis Kadri Beye söyledim ve kendilerinin frenleri yavaş yavaş sıktıklarını ve benimle beraber hareket edip her hangi bir noktada ani durabileceğimi ve ondan sonra eğer duramazsam o zaman kanunî muameleye tevessül edebileceklerini kendilerine rica ettim. Mühendis B. verdiği emrin lâyetegayyir olduğunu söyledi. Her hangi bir otomobilin frenlerini ayar etmek için arka tekerlekleri arasında bulunan bir vida veya kelebek dedikleri parçayı üç dört kere sıkmak kâfidir. Beylerin arzusu yerine gelsin diye onları da yaptım, gene numarayı iade etmedikleri gibi ön taraftaki numarayı da sökmeğe çalışıyorlardı.

Mühendis Kadri Beye rica ettim, Allah aşkına bir de siz bakınız, dedim, otomobile bindirerek frenleri muayene ettirdim. Kadri B. insaflı davranarak evet freniniz tutuyor amma biraz gevşektir, dedi.

Kendilerinden arka numarasını bin rica ile aldım. Esasen her zaman iddia ederim ki frenlerim sağlam ve kuvvetlidir.

Sabur Sami Beyin daha iyi bir otomobili olduğu halde böyle nabemahal muameleden çekinerek kullanmıyorum.

Tophane askerî sanaiinden mezun
Sbur Sami Beyin şoförü: Seyfi

Garsonlar cemiyeti okusun

Garsonlardan bazıları diyoralr ki:

Garsonlar cemiyetinin ihyasından en ziyade memnun olan Türk garsonları olmuştu. Cemiyetin elden ele geçmesi hepimizi ümitsizliğe düşürdü. Cemiyetin binden ziyade azası vardır. Bunların bir kısmı Türk, bir kısmı Türkiye tebaasından fakat gayri Türk, üçüncü zümre ise ecnebilerdir. Bu üç kısımdan iki evvelkiler kahve köşelerinde iş beklerken, çoğu Yunan'lı olan yabancılar iş buluyorlar. Onlar toktur, biz açız. Ailelerimize bir sıcak çorba içiremiyoruz. Bugün bir Türk garson nereye baş vurursa iş yok cevabını alıyor. Beyoğlu'nun en büyük birahaneleri tamamile ecnebi, Yunanlı garsonlar elindedir. Yalnız Gardenbar'da üç Türk vardır. Eğer iyi Türk garsonu yetişmediği söylenirse bunun sebebi Türk garson kullanılmamasından başka ne olabilir. Tohum ekilmiyen tarla mahsul verir mi?

Çekirge belâsı

Bu sene Irak taraflarında çekirgeler çok tohum bıraktıklarından çekirge hücumu ziyade olacaktır. Kerkük livasının muhtelif mahallerinde Irak hükûmeti 27 kadar zehir ambarı tesis etmiş ve şimdiden mücadeleye başlamıştır.

Doğrusu diyecek yok

Geçen cuma günü saat 8,45 te Tokatliyan oteli önüne geldiğim sırada arkamdan yaya kaldırımına bir otomobilin çıktığını gördüm ve sadmesine de uğradım. Şoföre dikkat etmesini ihtar ettim. Sarhoş olan bu şoför otomobilden indi, küfre başladı. Hadiseye şahit olan zabıtai belediye memuruna şikâyet ettiğim halde memur efendi istifini bile bozmadı. Şoför de gûya kendisine yumrukla vurduğumu iddia etti. Şoför gene durmadan küfür ediyordu. Memura tekrar şikâyet eyledim. O şoföre dersini vereceğine bize: «Haydi işinize gidiniz» Dedi. Şoför de bundan istifade ile savuştu. Emanet bu memurları süs için kullanıyorsa bir diyeceğim yok. Vak'aya Osmanlı ve İş bankaları memurlarından Eşref ve Vahdettin Beyler şahit olmuşlardır.

Osmanlı bankası memurlarından
Giyasüddin

Devrek'te de doktor yokmuş

Su - Sığırlık'ta doktor ve eczane olmadığını yazmıştınız.

Devrek kazası daha feci bir vaziyettedir. Nüfusu 58 bin küsur olan bu kazanın yegâne doktoru olan hükûmet tabibi altı ay evvel istifa etti, hükûmetçe kayıtlı 4000 frengili var deniyor, başka hastalıkları saymak lüzumsuzdur. Bir sene evvel açılabilen mükemmel eczanemizin doktorsuzluk yüzünden kapanacağı muhtemeldir. S. Vekilinin nazarı dikkati celbolunur.

Karilerinizden Sabık Belediye
reisi Yeşilbaş Osman

Karilerimizden Niğde'li Mustafa Efendiye

Şikâyet mektubunuz okunamıyacak surette yazılmıştır. Dercini istiyorsanız bu mektubu okunacak gibi yazar gönderirsiniz. Adresini daha vazih olmalı ve yahut bizzat matbaamıza saat dörtte gelerek şifahen izahat veriniz.

Terkos suyu yok

Yeşildirek mahallesinin Caferağa sokağı taraflarında 10 gündenberi terkos suyu kesilmiştir. Mahalledeki aboneler şimdi çeşmelerden su taşıtarak ihtiyaçlarını temin ediyorlar. Bu hal acaba daha ne kadar sürecek. Bakkal: Ahmet

Zavallı bir valide

Afyonkarahisarı'nda Birinci Kolorduya mensup dağ livası ikinci bölük kumandanı oğlum Osman Nuri Efendinin bana nafaka vermesi için mahkemeden bir karar sadir olmuştu. Bu karar ve hüküm Afyon icra dairesince mevkii icraya konulmıyor. Üç aydır bir para gönderilmiyor. İcraya gidip geldiğim halde bir netice alınamıyor. Bu bapta Adliye Vekilinin nazarı dikkatini celbederim.

Bakırköyü, Zeytinlik'te Hacı Hasan Sokağı, No 33 FATMA SANİYE

Borsa

Kambiyo ve Nukut	Açıldı		Kapandı	
Nukut				
İsterlin İngiliz	1032	—	1028	25
Dolâr Amerika	212	50	212	[illegible]
20 Frank Fransız	168	—	168	—
20 Liret İtalya	222	—	222	—
20 Frank Belçika	118	50	118	50
20 Drahmi Yunan	55	50	55	50
20 Frank İsviçre	816	—	816	—
20 Leva Bulgar	30	25	30	25
1 Florin Felemenk	84	50	84	50
20 Koron Çekoslovak	125	—	125	—
1 Şilin Avusturya	30	—	30	—
1 Rayhşmark Almanya	50	25	50	25
1 Zeloti Lehistan	23	25	23	25
20 Ley Romanya	25	—	25	—
20 Dinar Yogoslavya	75	—	75	—
1 Çervoneç Sovyet				
Kambiyo				
Londra 1 İsterlin Kuruş	1027	—	1028	25
Nüy. bir Türk lirası dolar	0,47	56,25	0,47	75
Paris bir Türk lirası Frank	12	06	12	10
Milano bir Türk " Liret	9	07,50	9	11
Brüksel " " " Belga	3	39	3	40,50
Cenevre " " " Frank	2	44	2	45
Sofya " " " Leva	65	62,50	65	[illegible]
Amsterdam " " " Florin	1	17,62	1	18
Madrit " " " Pezeta	3	36,50	3	42
Berlin " " " Mark	1	98,25	1	99,12
Varşova " Zelot	4	20,75	4	22,25
Bükreş 20 Ley Kuruş	25	25	25	25
Rusya 1 Çervoneçi Kuruş	1083	—	1080	—

Eşham ve Tahvilât	Açıldı		Kapandı	
Tahvilât				
Dahili istikraz % 7	—	—	—	—
Düyunu muvahhide % 4	189	75	189	75
Ru. demir yollar ikramiyeli	—	—	—	—
A. " A tertibi % 4 buçuk	—	—	—	—
A. " D " " 4 "	—	—	—	—
A. " F " "	—	—	—	—
Galata - Beyoğlu Tünel	—	—	—	—
Hisse Senedatı				
İş Bankası	—	—	—	—
İstanbul Tramvay şirketi	—	—	—	—
Anadolu demir yolu "	—	—	—	—
Osmanlı Bankası	—	—	—	—

Ticaret ve Zahire Borsası
Dünkü Zahire fiatları

Cinsi	Aşağı Ku	Aşağı Pa	Yukarı Ku	Yukarı Pa
Buğday				
Yumuşak	14	12,5	16	35
Kızılca	—	—	—	—
Sünter	15	10	16	10
Sert	14	12,5	15	30
Bulgaristan				
Zahireler				
Çavdar	12	20	—	—
Arpa	8	20	8	25
Mısır	—	—	—	—
Afyon Kütahya	3300	—	—	—
Tiftik Kaba	120	—	—	—
Yapağı	—	—	—	—
Fındık Giresun sivri	71	—	—	—

İstanbul Hayvan Borsası 22-12-929
Diri hayvan satışları

Cinsi	Adet	Kilo fiatı Asgari Ku	Asgari Sa	Azami Ku	Azami Sa
Kıvırcık	292	25		37	
Dağlıç	518	20		35	50
Karaman	1353	30		34	
Karayaka	—	—		—	
Kuzu	—	—		—	
Oğlak	—	—		—	
Sığır	—	—		—	
Öküz	14	9		12	
İnek	14	9		17	

Et satışları

Cinsi	Kilo fiatı Asgarî Ku	Asgarî Sa	Azamî Ku	Azamî Sa
Kıvırcık	39	—	87	—
Dağlıç	45	80	62	40
Karaman	40	36	58	50
Karayaka	—	—	—	—
Kuzu	—	—	—	—
Keçi (tiftik)	33	—	46	80
Sığır	—	—	—	—
Öküz	15	60	42	90
Manda	[illegible]	80	25	74

Kadıköy Hasan paşa hilâliahmer dispanseri muayene saatları:

	Saat	
Cumartesi:	11—12	Dr. Mükerrem Emin Bey (Kulak, boğaz, burun)
	2—4	Dr. Ömer Sevfettin Bey (dahiliye)
Pazar:	1—3	Dr. Besim Rifat Bey (dahiliye)
Pazartesi:	1—3	Dr. İsmail Hikmet Bey (kadın, çocuk)
Salı:	2—4	Dr. Ömer Sevfettin Bey (dahiliye)
Çarşamba:	11—12	Dr. Ekrem Emin Bey (dahiliye)
	1—3	Diş tabibi Halit B.
Perşembe:	2—4	Dr. İ. Hikmet Bey (Ebe, kadın, çocuk)
Cuma:	1—4	Dr. Frera ve Ali Riza Bey Ebe Nazlı Hanım

Kadıköy fukaraperver cemiyeti muayenahanesi:

	Saat	
Cumartesi:	11—12	Dr. Rasim Ali Bey (dahiliye)
	2—4	Dr. İşmail Hikmet Bey (Ebe, kadın, çocuk)
Pazar:	2—4	Dr. Şaban Bey (emrazı cildiye)
Pazartesi:	2—4	Dr. Ekrem Emin Bey (dahiliye)
Salı:	1—2	Dr. Halit Bey Diş hastalıkları
Çarşamba:	11—1	Dr. Mükerrem Emin Bey (kulak, boğaz, burun)
Perşembe:	11—1	Dr. İhsan Şükrü Bey (Asabi Hastalıkları)
	3—5	Dr. Bürhanettin B. (göz hastalıkları)

Çorlu icra memurluğundan:

Çorlunun hidira mahallinde Panayot oğlu Balei bakkal Nikolânın istikraz eylediği 19490 kuruşa mukabil Çorlunun camialtı mahallesinde kain bir bap dükkânı Çorlunun Hidirağa mahallesinde Salti oğlu Bohor Efendiye vefaen mefruğ olup bu kere deyni merkum mezkûr dükkânın bilmüzayede füruhtile bedelinin istifayi deyn edilmesi zımnında müracaatına binaen bu bapta müzayedeye vazedileceğine dair gönderilen ödeme emrinde mahallesi muhtarı tarafından verilen ilmühaberde yunanlılarla birlikte buradan gittiği elyevm mahalli ikameti meçhul bulunduğu anlaşılmış olmakla medyunu merkum tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında müracaatla tesviyei deyin eylemediği takdirde muamelei mukteziyei kanuniye ifa olunmak üzere tebligat makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Şile hâkimliğinden:

Şilenin Meşrutiyet kariyesinden Cori oğlu Hasan Efendi tarafından zevcesi Rabia Hanım aleyhine ikame eylediği boşanma davasının 1-12-929 tarihli celsesinde namına çıkarılan celpname meşruhatına nazaran tarihten mukaddem müddeaaleyh Rabia Hanım Emin ismile anılan bir adamla birlikte hanesini terkederek semti meçhule gittiği anlaşılmış ve tebligat ifası mümkün olmadığından hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesi üzere ilânen tebligat ifasına karar verilerek emri muhakeme 22-12-929 pazar günü saat 10 a bırakılmış olduğundan vakti mezkûrda kendisi, olmadığı takdirde bir vekil Şile asliye hukuk mahkemesine yollamadığı takdirde muhakemesinin gıyaben görüleceği ilân olunur.

İnegöl Hukuk Hâkimliğinden:

Orhaniye mahallesinden Hasan kızı ve İbrahim halâsı Habibe Hanım biraderi Hüseyin oğlu İbrahim aleyhine ikame eylediği gaiplik davasından dolayı cari muhakemede müddeaaleyhin 298 tevellütlü efrat meyanında harbi umumide askere sevkolunarak elyevm gelmediği ve hayat mematından da bir malûmat alınamadığını iddia eylediği cihetle Türk kanunu medenisinin 32 inci maddesi mucibince İbrahimin hayat ve mematı hakkında malûmatı olanların bir sene zarfında mahkemeyi haberdar eylemeleri aksi halde kanunu mezkûrun 31 inci maddesine tevfikan hakkında gaiplik kararı verileceği ilân olunur.

Bilecik asliye hukuk mahkemesinden:

Bilecik Nafıa fen memuru M. Emin Beyin İzmit'te Gazozcu Saim ve şeriki Turan kıratanesi müsteciri İhsan Beyler aleyhine ikame eylediği alacak davasından dolayı mumaileyhimadan Saim Beyin ikametgâhı meçhul kaldığından tebligatı kanuniye ifa kılınamamış ve tahkikat hâkimliğince ilânen tebligat ifasına karar verilmiş olduğundan mumaileyh Saim Beyin yevmi tahkikat olan 30-12-929 uncu pazartesi günü saat onda Bilecik tahkikat hâkimliğinde hazır bulunması aksi takdirde muhakemenin gıyaben icra kılınacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Gaip köpek

Evvelki gün Fenerde kiremit mahallesinde beyaz üstüne koyu kahve renkte paftalı dişi " sert „ bir köpek gaip olmuştur. Bulup ta matbaamızda Sabri Beye getiren memnun edilecektir.

Kars Ticare Mahkemesinden:

Kars Ticaret Mahkemesince iflâslarına karar verilen Karsın Kâzımpaşa caddesinde tüccardan hacı Cebbar ve şeriki Hasan Efendilerin alacaklarile toplanma neticesinde aktedilen konkordatonun icra ve iflâs kanununun tatbikı hakkındaki kanunun 8 inci madesi delâletile icra ve iflâs kanunun 288 inci maddesinin aramakta olduğu ekseriyeti meblâğıye ve şahsiyenin bilhesap hasıl olmasına ve iflâsları hileden ari ve taksirden mütevellit bulunmasına taksiren vaki iflâsı konkurdato aktine mani bulunduğu iflâsın tarihi vukuu itibarile hadiseye mabehüttatbik olan mülga kanunu ticaretin 218 inci maddesi sarahatinden bulunmasına ve mühür altına alınmış olan mağazada zimmetlerinin bir kısmına mukabil eşyayi ticariyenin mevcut ve sui niyetleri gayrı mahsus ve iflâsları hileden ari bulunduğu hükmen tahakkuk etmesine binaen usul ve kanuna muvafık ve ekseriyeti meblâğıye ve şahsiye ile aktolunduğu anlaşılan kondurdato senedinin tasdikine 19 teşrinisani 929 tarihinde karar verilmiş olduğu alâkadarana malûm olmak üzere ilân olunur.

Sultanahmet Beşinci Sulh Hukuk Mahkemesinden :

Sultan Mahmut türbesi civarında Mahmudiye caddesinde 18 No. hanede zenciye Fatma Zehra hanım,

Sultanahmette Firuzağa mahallesinde Divanyolu caddesinde manav Hacı İsmail Efendi,

Sultanahmet Firuzağa mahallesinde Toprak sokakta mühtediye Makbule Hanım,

Şehzadebaşında darülhadis medresesinde müderris Abdullah Efendi,

Çadırcılarda camili handa Mustafa oğlu Tevfik Efendi,

Hocapaşada 45 No. arsada kireççi Vanlı Şerif oğlu Salih Efendi,

Mahmutpaşada cami avlusunda 25 No. odada boyacı İbrahim namı diğer Mustafa Ef.

Balâda isimleri yazılı eşhasın terekelerine mahkememizce vazıyet edilmiştir. Alacaklılarile borçlularının bir ay ve mirasçılarının dahi üç ay zarfında Sultanahmet beşinci sulh hukuk mahkemesine müracaatla kayıt ve sıfatlarını beyan etmeleri lüzumu ilân olunur.

Satılık kalorifer kazanı

Emniyet Sandığı Müdiriyetinden:

Sandıkta mevcut ve aksamı tamam bir adet Kalorifer kazanı kânunuevvelin 30 uncu pazartesi günü bilmüzayede satılacağından istiyenlerin Sandık idaresine ve görmek için hergün Levazım memurluğuna gelmeleri.

Vilâyet daimî encümeninden:

Bedeli keşfi altı yüz yirmi lira seksen kuruştan ibaret Celâliyeköy mektebi tamiratı 8 kânunusani 930 çarşamba günü saat on bire kadar münakasaya konulmuştur. Taliplerin Encümeni Vilâyete müracaatları.

Vilâyet daimî encümeninden:

İlk mekteplere muktezi yüz sancak, altı yüz sandalye, yüz tel paspas, üç yüz kıl paspas, beş yüz metro muşamba, yüz adet baskül, beş yüz adet Gazi Hz. nin fotoğrafileri nümuneleri veçhile mubayaa olunmak üzere 8 kânunusani 929 çarşamba günü saat on bire kadar münakasaya konulmuştur. Taliplerin Encümeni Vilâyete müracaatları.

PAZARLIKEA ET MüNAKASASI

İstanbul Nafıa Fen Mektebi Müdürlüğünden:

5 kânunuevvel 929 perşembe günü pazarlıkla ihale edilmek üzere ilân edilen mektebin 930 mayısı gayesine kadar olan 4000 kilo koyun eti münakasasına yevmi mezkûrda talip çıkmadığından mezkûr etin alenî münakasasının 29-12-929 tarihine temdit kılındığından taliplerin o günde mektebe müracaatları.

Mektep inşaatı münakasası

Maarif Vekâletinden:

Balıkesir'de inşa edilecek olan erkek muallim mektebi şeraiti atiye dairesinde kapalı zarf usulile 12 kânunusani 930 tarihine kadar münakasaya vazolunmuştur.

1 — Müzayede ve münakasa kanununa tevfikan tanzim olunacak teklif mektupları 12-1-930 pazar günü saat 15 te Ankara'da Maarif Vekâleti inşaat komisyonunda açılacak ve en az fiyat teklif eden müesseseye Vekâletin tasdikine talikan ihale olunacaktır.

2 — Tekliflerde mukabil şerait dermeyan edilemez.

3 — Talip olanların fazla tafsilât ve izahat ile pilân ve şartnamei fennileri ile münakasa şartnamesini almak üzere ehliyeti fenniyelerini müş'ir musaddak vesikalarile beraber her gün Maarif Vekâleti inşaat dairesine müracaatları ilân olunur.

Bursa Maarif Müdürlüğünden:

Müze ittihaz edilen ve bedeli keşfi 4033 lira 80 kuruştan ibaret bulunan Bursa Yeşil medresesinin tamiratı Encümeni Vilâyetçe açık münakasaya vazedilmiştir. Bedel haddilâyık gürüldüğü takdirde 2-1-930 perşembe günü saat 16 da ihale edileceğinden taliplerin şeraiti anlamak üzere teminat akçelerile beraber Encümeni Vilâyet kalemine müracaat eylemeleri.

Sultanahmet 1 inci sulh mahkemesinden :

Müddei Recep Beyin müddeaaleyhim Kostantin ve Atanik ve Necmettin ve Veliddin Efendilerle Adile Feride ve Emine Hanımlar aleyhlerine ikame eylediği izalei şuyu davasının cereyan eden muhakemesinde müddeaaleyhimden Adile Hanımın vefatı hasebile veresesinden Sara ve Fatma Hanımlarla Ferit Beyin ikametgâhları meçhul olduklarından haklarında gıyaben muhakemenin icrasına ve muameleli gıyap kararının bir buçuk mah müddetle ilânen tebliğine karar verilmesine ve mecmuu kıymeti 8000 lira olup müddei Recep Sabri Beyin hissesine 800 lira isabet ettiği ehli vukuf tarafından muta rapordan anlaşılmış ve müddei takdir olunan kıymete razı olmıyarak muşaın bilmüzayede füruhtunu talep eylemiş ve yevmi muhakeme olarak 1 şubat 930 cumartesi günü saat 13,5 tailk edilmiş olduğundan işbu gıyap kararına müddeti zarfında itiraz ve mahkemeye gelmedikleri takdirde müddeinin iddiasını ikrar ve kabul etmiş addolunacakları ve usulün 405 ve 408 inci maddeleri mucibince mahkemeye kabul edilmiyeceklerinden tebliğ mekamına kaim olmak üzere ilânı keyfiyet olunur.

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre Türkiye'de iş yapmak üzere tescil kılınmış olan ecnebi şirketlerinden (Bank Franko Azyatik) şirketlerinin Türkiye umumî vekili haiz olduğu salâhiyete binaen bu kere müracaatla yerine başkalarını tevkil edememek ve şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde müddei, müddeaaleyh ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzere şirketin müdür muavini M. Hanri Roşe'ti vekil tayin eylediğini bildirmiş ve lâzımgelen vesikaları vermiştir. Keyfiyet tetkik edilerek muvafık görülmüş olmakla ilan olunur.

İSTANBUL İCRA RİYASETİ KOMİSERLİĞİNDEN :

Galata'da, Perşembepazarında Mardigyan hanında 1 numaralı dairede alâtı ziraiye taciri Ahmet Nazmi Bey eshabı matlubuna konkordato teklif ettiğinden taciri mumaileyhte alacağı olanlar tarihi ilândan 20 gün içinde salı ve perşembe günleri saat on altıdan on sekize kadar mezkûr dairede icrayı vazife eden komiserliğe müracaat etmeleri ve teklif edilen konkordato müzakeresi zımnında 4-2-1930 tarihine müsadif salı saat on altıda mahalli mezkûre gelmeleri ve 20 gün içinde müracaatla alacaklarını tesbit ettirmiyen alacaklıların bu tarihten sonra müracaatlarının nazarı itibare alınmayacağı ve konkordato müzakeresinden hariç bırakılacakları ve konkordato müzakeresi için tayin kılınan 4-2-1930 tarihine takaddum eden on gün içinde alacaklıların vesikaları edileceği malûmları olmak üzere ilân olunur.

Çeşme icra memurluğundan :

Mukaddema Çeşme tütün inhisar idaresinde tahrir memuru Halit Ziya Efendinin Kadıköyünde Hatuniye sokağında 37 numaralı hanede mukim bulunduğu cihetle medyun bulunduğu meblâğın temini tahsili için icra kanununun 69 ve 70 inci maddeleri veçhile tasdir ve irsal kılınan mal gösterme ihbarnamesinin ikametgâhı meçhul olduğundan bilâ tebliğ Kadıköy sulh hakimliğinden iade edilmiş olduğundan tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

İstanbul İkinci Ticaret Mahkemeisnden :

Müflis Jakop Nüfusi Efendiye ait olup İstanbul Fincancılar yokuşunda sabık Çavuşoğlu hanı altında 6 numaralı mağazada mevcut çuha kumaşlarile raf ve yazıhane ve sair demirbaş eşya açık arttırma suretile 29-12-929 uncu pazar günü saat 10 da satılacağından talip olanların yevm ve saati mezkûrda satış mahallinde isbatı vücut etmeleri lüzumu ilân olunur.

İstanbul asliye üçüncü hukuk mahkemesinden:

Müddei Ümmü Gülsüm Hanımın öz oğulları Hüseyin ve Yusuf Efendiler aleyhine ikame eylediği gaiplik davasının icra kılınan tahkikatında müddeaaleyhimanın seferberlikte Bakırköy ahzıasker şubesince tahtısilâha alınarak bir daha gelmedkileri ve hayat ve mematları meçhul bulunduğundan gaipliklerine karar verilmesi talep edilmiş olduğundan mumaileyhima Hüseyin ve Yusuf Efendilerin bulundukları mahalli ve hayat ve mematlarından malûmatı olanların bir sene zarfında İstanbul üçüncü hukuk mahkemesi asliye dairesine ihbar ve itayı malûmat olunması ilân olunur.

Ezine asliye mahkemesinden :

Ezinenin Gezikli nahiyesinden Mehmet Ali kızı Zelihanın zevci Çapakçurda Bozyakaköyünden kör Hasan oğlu Mustafa hakkında ikame eylediği boşanma davasından dolayı merkum Mustafanın mahalli ikameti meçhul bulunduğu davetiyesine işaret olunduğundan muhakemenin muallâk bulunduğu 9-1-930 günü saat on beşte Ezine asliye hukuk mahkemesine gelmesi ve aksi takdirde gıyaben muhakeme yapılacağı mahkeme kararile ilân olunur.

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Mehmet Efendi tarafından 14 teşrinisani 928 tarihinde Sandığımıza bırakılan para için verilen 58976 numaralı cüzdanı-bonoyu kaybettiğini söylemiştir. Yenisi verileceğinden eski bono-cüzdanın hükmü olmıyacağı ilân olunur.

Bakırköy Barut fabrikalarında Askerî fabrikalar Satınalma komisyonundan:

§ 1 — Mubayaası ilân edilmiş olan bilumum mevadın malzemei iptidaiyesi veya bizzat kendisi ayni evsafta olduğu halde yerli mamulâtından olacaktır.

2 — Yalnız şartnamelerin fenni evsafına halel gelmiyecektir.

3 — Şartname almış olanların bu hususu nazarı dikkate almaları ve bu bapta izahat talebinde bulunanların da müracaatları ilân olunur.

§ Şartnamesi veçhile 36,5 ton döküm koku münakasaya konulmuştur. İhalesi 15-1-930 çarşamba günü saat 13 te icra kılınacaktır. İtaya talip olanların teminatlarile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları.

Kaput yaptırılacaktır

Gümrükler Umum Müdürlüğünden:

1 — Memurini Muhafaza için yaptırılacak 2320 kaputa ait şartnamede tadilât yapıldığından işbu kaputlar yeniden tanzim kılınan şartnamesine istinaden kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnamenin musaddak suretleri Ankara'da Gümrükler levazım müdürlüğünde ve İstanbul'da Gümrükler levazım memurluğundan alınacaktır.

3 — Münakasa İstanbul'da Gümrük Başmüdürlüğü binasında Gümrükler Umum Müdürlüğü satınalma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Münakasa günü 30 kânunuevvel 929 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 14 tedir.

5 — Teklifnameler kanundaki ahkâmı dairesinde imlâ edilecek ve kapalı zarflar mezkûr gün ve saatten evvel İstanbul'da Komisyon riyasetine verilecektir.

6 — Münakasaya iştirak edecek olanlar Ticaret odasına mukayyet bulunduğunu gösterir vesika ibraz edeceklerdir.

7 — Her talip bedeli muhammenin % 7,5 olan 1566 liralık hükûmetçe muteber Millî banka teminat mektubu vermeğe ve yahut bunun yerine yevmi münakasadan evvel İstanbul Başmüdürlüğü veznesine nakıt olarak para itasına mecburdur.

8 — Teminatı muvakkate mektubu numaraları şartnamelerle birlikte talep olunacaktır.

9 — Muayyen saatin hulûlünde mutat çabıt varakasının tanziminden sonra hiç bir teklif kabul olunamaz.

10 — Kumaş ve şekil nümuneleri İstanbul'da Gümrükler Umum Müdürlüğü Levazım Ambar memurluğundadır.

Emlâk ve Eytam Bankası Umum Müdürlüğünden:

Taksitle satılık emlâk

1 — İstanbul'da Beyoğlunda Kamerhatun mahallesinde Hamalbaşı sokağında krokisi aşağıda gösterilen Avrupa Pasajının satışı sekiz taksitle ve kapalı zarfla müzayedeye konmuştur.

2 — İhale kânunuevvelin otuzuncu pazartesi günü saat on altıda Ankara'da Banka İdare Meclisi huzuru ile icra edilecektir.

3 — Teminatı on beş bin liradır.

4 — Talip olanlar İstanbul veya İzmir şubelerimize veya Ankara'da Umum Müdürlüğe müracaatla mufassal şartnamemizi mütalea edebilirler.

5 — Buna ait şartnamenin bir nüshasının talip olanlar tarafından ve kapalı zarfla birlikte verilmesi lâzımdır.

Hamal Başı Caddesi
Krapen Caddesi
Rezafer Apartıman
1 3 5 7 9 11 13 15
Avrupa Pasajı
17 19 21
2 4 6 8 10 11 14 16 18 20 22
Petrıklas Hanesi
Postane
Azaryan Emlakı
Azaryan Apartıman
İstiklal Caddesi

Karton kâğıt ve bez mubayaası:

Tütün inhisarı Umum Müdürlüğünden:

İdare için 600 top birinci hamur kâğıt 750 top ikinci hamur kâğıt ve 750 top sarı mukavva ile 100 top siyah İngiliz bezi ve 100 top ebruli kâğıt pazarlıkla mubayaa edilecektir. Taliplerin nümuneleri görmek üzere hergün müracaatları ve 30-12-929 pazartesi günü saat 10,30 da Galatada mubayaat komisyonunda bulunmaları.

Levazım kırtasiye mubayaatı:

Tütün inhisarı Umum Müdürlüğünden:

İdare için alınacak 69 kalem levazımı kırtasiye kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Taliplerin nümuneleri görmek üzere hergün müracaatları ve 30-12-929 pazartesi günü saat 11 e kadar zarflarını Galatada mubayaat komisyonuna tevdi etmeleri.

Vakıf akarlar müdürlüğünden:

Müzayedeye vazolunan emlâk

1 — Mahmutpaşada 3 No Servili mescit mahalli.

2 — „ „ Şeref sokağında 26 No. odalar.

3 — Çarşıda Âlemşah sokağında 6 Na. dükkân.

4 — „ Kazazlar orta sokakta 69 No. dükkân.

5 — Tophanede ekmekçibaşı mahallesinde Boğazkesen caddesinde 126 ve 128 No. iki dükkân.

Müddeti müzayede 13 kânunuevvel 929 dan 4 kânunusani 930 cumartesi günü saat on dörde kadar.

Balâda muharrer emlâk kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin yevmi ihale olan son günün saat on dörde kadar şartnameyi okumak ve teminatı muvakkate ita ederek müzayedeye iştirak etmek üzere İstanbul Evkaf müdürlüğünde vakıf akarlar müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Evsaf ve müştemilâtı hakkında malûmat almak istiyenler bu müddet zarfında müzayede odasına müracaat ederek ecri misil raporlarını görebilirler.

Emlâk ve Eytam Bankası Umum Müdürlüğünden:

5 kânunuevvel 929 tarihinde sekiz taksitle ve kapalı zarfla müzayedeleri icra edilmiş olan emlâk meyanında Bebek bahçesile Maçkada Silâhane civarındaki araziye vakı olan teklifler haddı lâyık görülemiyerek ayni şeraitle bu iki parça emlâkin 30 birinci kânun 929 pazartesi gününe kadar müzayedeleri temdit edilmiştir. İhale 30 birinci kânun 929 pazartesi günü saat onaltıda Ankara'da Bankanın İdare Meclisi huzuru ile icra edilecektir. Talip olanlar İstanbul ve İzmir şubelerimize veya Ankara'da Umum Müdürlüğe müracaatla şartnamelerini almaları ve teklif mektuplarını Umum Müdürlüğe irsal eylemeleri ilân olunur.

Satılık eşya

Emniyet Sandığı Müdiriyetinden:

Sandıkta mevcut ikamete elverişli bir adet kulube ile demir ve saç ve doğrama bölmeler ve camlar ve saire ufak tefek bazı eşya kânunuevvelin 30 uncu pazartesi günü bilmüzayede satılacağından istiyenlerin Sandık idaresine ve görmek için hergün Levazım memurluğuna gelmeleri.

Ankara erkek lisesi müdürlüğünden:

Ankara erkek lisesinde bir ingilzce muallimligi münhaldir. Maaşı "37,5„ tutarı "120„ liradır. Yüksek tahsili olmak ve lisanı hakkile bilmek şarttır. Talıplerin on güne kadar bizzat veya mektupla muracaatları.

Defterdarlık ilânları

Şarkî Karaağaç Malmüdürlüğünden:

Şarkî Karaağaç hükûmet binasının on üç bin küsur liralık tamiri 5-12-929 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlıkla münakasaya konulmuştur. Taliplerin teminat mektuplarını hamilen Malmüdürlüğünde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur.

Adana vilâyeti daimî encümeninden:

40707 lira 43 kuruş bedeli keşifli Adana-Karaisalı kazası arasında ve Adanaya 14 kilometro mesafede Çkıt nehri üzerinde evvelce beş ayağı yapılmış olan köprünün bakiyei inşaatı 930 senesi kânunusaninin 8 inci çarşamba günü tam saat 11 de hükûmetin en üst salonundaki saatin ayarı muteberdir.

Encümeni Vilâyet huzurunda ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir. Talip olanların daha evvel şeraiti münakasayı anlamak üzere Encümeni Vilâyete veya Başmühendisliğe müracaat ve ihale günü de tarifatı kanuniye dairesinde teminat ve teklif mektuplarını Encümeni Vilâyete ita eylemeleri ilân olunur.

İstanbul Ticaret ve sanayi odasından:

Son zamanlarda bazı kimselerin oda namına telefonla tüccara müracaat ettikleri ve telefonun akabinde sahte bir makbuz ile para tahsil ettikleri haber alınmaktadır.

Odanın telefonla para tahsil usulü yoktur. Ve oda tahsilâtı ve fotoğraflı hüviyet varakasını hamil oda tahsil memurlarınca veya resen oda veznesince ifa edilir.

Oda namına vaki olacak müracaatlarda daima fotoğraflı vesika talep edilmesi ve vesika zirdeki

Odanın resmî mühürüne

bilhassa bikkat edilmesi muhterem tacirlerimizden ehemmiyetle rica olunur.

Maltepe Piyade mektebinden:

Yeni Türkçe ile güzel yazı yazmağa muktedir ve büro muamelâtına aşina 50 lira maaşlı bir kâtibe ihtiyaç vardır. Taliplerin mektebe müracaatları.

Evkaf Umum Müdürlüğünden:

Darülfünun Tıp Fakültesine lüzumu olan alâtı hariciye alenî münakasaya vaz edilerek Kâ. saninin on birinci cumartesi günü saat on dörtte ihalesi icra edileceğinden talip olanların şeraiti anlamak üzere her gün levazım idaresine ve ihale günü de idare encümenine müracaatları.

İstanbul Ticaret Müdürlüğünden:

İstanbul kahveci, kıraathaneci ve mevadı küuliye satmıyan gazinocular esnafı cemiyetinin idare hey'eti intihabı 26-12-929 perşembe günü Mahmutpaşada Tarakçılar hanı sokağındaki cemiyet merkezinde yapılacağı ve saat 10 dan 17 ye kadar intihaba devam edileceği alâkadarana ilân olunur.

Vakıf akarlar müdürlüğünden:

Pazarlıkla kiraya verilecek emlâk

1 — Çelebioğlu Alâettin mahallesinde Alacahamam caddesinde 40 ve 42 ve 44 ve 46 ve 48 No. Şişeci hanının üçte bir hissesi.

2 — Beyazıtta Kaşıkçılarda 9 No. dükkân.

3 — Çarşıda Kazazlarda 49 No. dükkân.

4 — „ Hacımemiş sokağında Ali paşa hanı merdiveni altında küçuk mahal.

5 — Veznecilerde Gamcı Ali makallesinde caddede 99-101 No dükkânın nısıf hissesi.

6 — Şehremininde İbrahim çavuş Mahallesinde cami sokağında 10 No baraka.

7 — Şehremininde İbrahim çavuş mahallesinde cami sokağında 18 No arsa.

8 — Kasımpaşada Seyit Ali çelebi mahallesinde mandıra sokağında 25-49 No dükkân.

9 — Üsküdarda Rum Mehmet paşa mahallesinde bedesten derununde 1 ve 6 No dükkânlar.

19 — Beşiktaşta Dikilitaş mahallesinde 2-1 No dükkân.

11 — Eyüpte Cezayirkasım mahallesinde Babahaydarda 15 No arsa.

Müddet: 1 kâ. sani 930 çarşamba günü saat on dörde kadar.

Yirmi gün müddetle ilân edilen balâda muharrer emlâkin pazarlıkla kiraya verilmesine Encümeni idarece karar verilmiştir. Talipler şartnameyi okumak ve teminat ita ederek icara ait taleplerini dermeyan eylemak için İstanbul Evkaf müdiriyetinde vakıf akarlar müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Evsaf ve müştemilâtı hakkında malûmat almak istiyenler müzayede odasındaki ecri misil raporunu okuyabilirler.

Eczacı ve Dişçi mektepleri müdürlüğünden:

Tıp fakültesi diş tababeti şubesinde münhal bulunan ameliyatı Sinniye-Emrazı esnan ile Protez dersleri muallim muavinliği imtihanı 1930 senesi martının (dokuzuncu pazar) günü icra edileceğinden imtihana işrirak edeceklerin şeraiti görmek üzere mektep idaresine müracaatları ilân olunur.

En Büyük Saadeti

Teşkil eden

AİLE HAYATINI

Daha ziyade neş'elendirmek için

Eve Operayı

İthal eden

MAKBUL HEDİYELER

Takdim ediniz

CARMEN (G. BİZZET)
MANON (MASSENET)

Opera ve opera komik tiyatrolarının orkestra ve heyeti muganniyelerinin iştirakile.

AIDA (VERDI)
LA TRAVİTA (G. VERDİ)
Mme BUTTERFLY (G. PUÇÇİNİ)
LE BARBİYER DE SEVİLLE (ROSSİNİ)

En meşhur İtalyan artistlerinin ve Milano'daki Skala'nın orkestra tekmil heyeti muganniyesile vucüde getirilen müstesna parçalar.

TRİSTAN ve ISOLDE (WAGNER)

En son tango ve fokstrot Türkçe plakları gelmiştir.

KOLUMBİA PAZARI

Sirkeci Hamidiye caddesi No. 47 Tel. İst. 435

TEDİYATTA BÜYÜK TESHİLÂT

Hanımlar için çoraplar

	Kuruş		Kuruş
Fildekos çoraplar		**Bemberg çorapları**	
Muhtelif renklerde ajurlu	110	Fevkalâde cins ajurlu ve müntahap renklerde	350
Sun'î ipek çoraplar		**Yün ve ipek karışık çoraplar**	
Yıkanabilir cinsten ve her renkte	80	Gayet iyi cins ve müntahap renklerde	300
Bemberg ipeği çoraplar		**Kaşmir yün çoraplar**	
Brode veya ajur bagetli son moda renklerde	290	Fevkalâde cins siyah veya renkli	420

SPOR ÇORAPLARI
Erkek ve çocoklar için her cins ve müntahap çeşitlerde

REMAILLAGE (tamir)
STELOŞ Amerika makinesile ipekli çorapları gayet mükemmel ve uzuz bir fiatla tamir olunur.

İpekli kumaşlar

	Kuruş		Kuruş
Bursa ipeği		**Krep Jorjet**	
Müntahap renklerde müstesna fiat	250	Yekrenk, tamamen tabiî ipekli her renkte 450 ve	275
Krepdöşin		**krepdöşin emprime**	
Tabiî ipek müntahap renklerde rekiâm fiatı	260	En son moda	490
Krepbirman		**Krep saten emprime**	
Gayet iyi cins rop ve çamaşır için	475	En son moda desenlerde	700
Krep saten		**Yekrenk taftalar**	
Yekrenk, safi ipek siyah veya renkli	600	Teminatlı cins siyah veya renkli	415

Ropluk son moda yekrenk veya emprime hareli Moire de soie
MANTOLAR, GÜNDÜZ VE GECE ROPLARI, ŞAPKALAR, KÜRKLER
ve sairenin en müntahap ve son moda çeşitleri muntazaman vürut etmektedir.

OYUNCAK VE HEDİYELİK EŞYA MEŞHERİMİZİ
ziyaret ediniz dühuliye serbestir.

Beyoğlunda **KARLMAN** mağazalarında

Fikri Tefik
Otomobil ve
Makinist Mektebi
sizi de
3 Ayda
Mükemmel bir Şoför yetiştirir
TAKSİM-STADYOM ARKASINDA

Yeni 49 uncu tedrisat devresine kânunusaninin altıncı pazartesi günü başlanacaktır. Tedris usulünün ve vesaitinin mükemmeliyetini görmek için mektebi ziyaret etmek kâfidir.

Mektebi ikmal eden bir efendi motör nazariyatına tamamen vâkıf olduğu gibi otomobil kullanmasını tecrübeli bir şoför gibi elde etmiş olur. Bu sözümüze bir çok misaller gösterilebilir. Proğramını isteyiniz. Telefon : Beyoğlu 25(8 .

Adapazarı Ahşap ve demir malzeme imalâthanesi T. A. Şirketinden:

Şirketimiz hissedaranı heyeti umumiyesinin kânunusaninin on birinci cumartesi günü saat on beşte Galatada Voyvoda caddesinde Nişastaciyan Hanındaki merkezinde fevkalâde içtimaına Meclisi idarece karar verildi. Nizamname mucibince asaleten ve vekâleten lâakal beş hisseye sahip olanlar içtimaa dühul için müracaatla kayıt ettirmeleri ilân olunur.

Ruzname : Şirket vaziyeti maliyesine dair meclisi idare raporu hakkında karar ittihazı.

Emlâk ve Eytam Bankası İstanbul şubesinden:

Kiralık Emlâk

Esas	Mevki ve nev'i	Muhammen senevi bedeli icarı
84	Karadeniz sahilinde yazla çıftliği civarında büyük ve küçük kum çıftliği	301 lira
96	Heybeliada yalı sokağı ahşap dükkân 10 No.	26 „
97	„ „ „ „ 12 „	60 „
99	„ „ „ „ „ 16, 16/1 No.	160 „
144/2	Çırpıcı'da 669 dönüm araziden müfrez 30 dönüm tarla	190 „
149	Kasımpaşa'da Eyyühüm Ahmet efendi mahallesinde camiişerif sokağında 41 No. lu hane	72 „
156	„ „ „ „ „ „ „ 43 „ „	72 „
69	Küçükçamlıca'da Fıstıklı yolunda tarla	200 „
180	„ „ „ 9/11 No. lu maa büfe setler kahveciliği	120 „
158	Beykoz kasrı müştemilâtından sekiy dönüm meyva bahçesile su deposu binası	150 „

Evsafi bâlâda muharrer Emlâk bilmüzayede icar edileceğinden taliplerin yevmi ihaleye müsadif 28/12/929 cumartesi günü saat 16 da şubemize müracaat eylemeleri ilân olunur.

MUSTAFA ŞAMLI MAHTUMU

Müessesatı
Bazı dairelerin

İLGASI

dolayısile

MÜHİM UCUZ SATIŞ

Başlamıştır

RUS TİCARET ŞİRKETİ

Beyoğlu İstiklâl caddesi Mis sokağı köşesi numara 58-60 Telefon Beyoğlu 2997

SENEBAŞI MÜNASEBETİLE en makbul HEDİYELİKLER için KRİSTALLER, GÜMÜŞ ve MADEN takımlarının müntahap çeşitleri bulunur.

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Galatasaray karşısında

D A V İ T

MAĞAZASINDAKİ LİKİDASYON

NOEL ve YILBAŞI için
EN MAKBUL VE EN GÜZEL HEDİYELİKLERİ
Fabrika fiatından daha ucuz fiatlarla takdim etmek fırsatını size bahşetmektedir.

İSTİFADE İÇİN ACELE EDİNİZ!!.

FARİNAL

(ÇOCUK GIDASI)

Çocuğunuza kuvvet ve sıhhat verir, gürbüzleştirir.
eczanelerden arayınız.

Noel ve senebaşı için hoşa gideceği muhakkak
olan en makbul hediye bir

KODAK

Fotoğraf makinesidir

Erkek vücudunu güzelleştiren Roussel Kemeri

Bedeninizi inceltir. Otomatik bir masaj tesirile zaiflatır. Hususî tazyiki ve trikosunun elastikiyeti gayet mukavim olması hasebiyle arzu olunduğu kadar uzayabilmesi sayesinde her iki tarafı temamen doğrultur. Sizi gençleştirir. Vücudunuzu yumuşatır ve şıklaştırır.

Bizzat teşrifinizde veya sipariş verdiğinizde karnınızın kutru belinizin irtifaını santimetro ile bildiriniz.

Yegâne satiş mahalli :
Paristeki

J. Roussel

İstanbul şubesi : Beyoğlunda Tünel mevkiinde, N° 12

Fiati 6 Liradan itibaren.

ARANIYOR

Buhar ve elektrikle müteharrik makinelere bihakkın aşina bir mühendis aranıyor. Kabiliyetini, sabık meşguliyetini ve yaşını ve milliyetini bildirmek ve referans göstermek suretile tekliflerin İstanbul postanesi 176 numaralı posta kutusu adresine gönderilmesi.

WANTED

Steam and electrical operating ingeneer. Apply by letter stating qualifications, former employment age, nationality, references.
B.P. 176, Stambul.

BAKÜS RAKISI

Mes'ul Müdür: M. Agâh